

Evropská
komise

PANORAMA

PODZIM 2017 / č. 62

Podpora inovací napříč regiony

CHYTRÁ ŘEŠENÍ
PRO RŮST
A PRACOVNÍ MÍSTA

CENY REGIOSTARS
2017:
24 PROJEKTŮ POD
DROBNOHLEDEM

Regionální
a městská
politika

PANORAMA

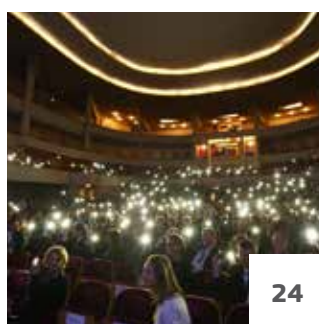
ÚVODNÍK	03	INTELENTNÍ KROKY – ŠVÉDSKÝ REGION	
AKTUÁLNÍ INFORMACE O POLITICE SOUDRŽNOSTI: KOMISAŘKA CORINA CREȚUOVÁ	04	NORRA MELLANSVERIGE	32
INICIATIVA #COHESIONALLIANCE	06	ZACHYCENO FOTOAPARÁTEM – ŠVÉDSKO	42
ZÚČASTNĚNÉ STRANY DISKUTUJÍ O POLITICE SOUDRŽNOSTI PO ROCE 2020	08	NÁZORY OBČANŮ EU	44
INTELENTNĚJŠÍ RŮST PROSTŘEDNICTVÍM INOVACÍ V EU	16	INTERREG VOLUNTEER YOUTH	46
FINALISTÉ CEN REGIOSTARS 2017	24	NOVÁ OPATŘENÍ PRO RŮST A PRACOVNÍ MÍSTA	48
PODNIKÁNÍ V REGIONECH A MĚSTECH	28	DATA POINT: 4 – REGIONÁLNÍ INVESTICE	50
MAPOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÉHO OŽIVENÍ	30	PROJEKTY Z PORTUGALSKA A IRSKA	53
		PŘIPRAVOVANÉ AKCE	55

06

16

24

32

V tomto vydání...

Podzimní vydání časopisu *Panorama* se zaměřuje na inovace. Z interview s komisařkou Corinou Crețuovou získáte přehled o dosavadním vývoji a dalších přípravných krocích souvisejících s politikou soudržnosti po roce 2020. V našem podrobném pohledu na regiony představíme švédský region Norra Mellansverige, kde mizí tradiční výrobní odvětví a otevírá se tak prostor pro modernější znalostní ekonomiku. S určením oblastí pro růst jim pomáhají strategie inteligentní specializace. Uvádíme řadu projektů, které z tohoto nového přístupu mají užitek.

O inteligentní specializaci také podrobněji pojednává článek o nedávném sdělení Komise, které stanoví budoucnost strategie. Příspěvky od zúčastněných stran z celé EU dokládají, že už přináší ovoce. Nedávná zpráva Světové banky o podnikání v Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku porovnává vstřícnost

k podnikání v těchto členských státech s jinými zeměmi po celém světě a předkládá doporučení ke zlepšení. Hlavními zjištěními této zprávy se přehledně zabýváme.

Uvádíme také seznam finalistů cen RegioStars a předkládáme profily dalších čtyř účastníků iniciativy Interreg Volunteer Youths. V rubrice „Jak to vidíte vy“ najdete příspěvky z Finska, České republiky, Portugalska, Itálie a Lotyšska a fotodokumentaci k projektu ve Švédsku.

Přeji vám příjemné počtení.

AGNÈS MONFRET

Vedoucí oddělení komunikace, Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, Evropská komise

ÚVODNÍK

„Víteř už se zase opírá do plachet Evropy. Nyní se otevírají dveře pro nové příležitosti, ale nezůstanou otevřené navěky. Snažme se toho maximálně využít a nechme vítr dout do našich plachet.“

Těmito slovy předseda Juncker ve svém projevu o stavu Unie vyzval všechny Evropany, aby využili současné příznivé podmínky a spojili své síly ve snaze dosáhnout další integrace mezi zeměmi a občany. Předseda Juncker se zejména vyslovil pro „Unii rovnosti“, v níž „nesmějí být žádní občané druhé kategorie“.

Vážené a milé čtenářky, vážení a milí čtenáři, jen stěží by nějaká věta mohla lépe vyjádřit základní účel politiky soudržnosti. Protože přesně o to usilujeme posledních 40 let: Zajistit, aby každý evropský občan – bez ohledu na to, kde žije – měl přístup ke stejným příležitostem a mohl za stejných podmínek těžit z výhod největšího vnitřního trhu na světě.

Politika soudržnosti podporuje projekty, naděje a sny lidí v každém regionu EU, ale pozornost se často věnuje méně rozvinutým regionům. Proto jsem ráda, že v tomto čísle časopisu *Panorama* nacházíme obsáhlou zprávu o švédském regionu Norra Mellansverige. Na těchto stránkách najdete nejen podnětnou zprávu o tom, co politika soudržnosti v tomto regionu dělá a čeho dosahuje, ale také vykreslený živý obraz mimořádného evropského úsilí pracovníků, kteří se politikou soudržnosti zabývají v praxi.

Toto úsilí na mě osobně velmi zapůsobilo loni v listopadu, kdy jsem měla příležitost navštívit Stockholm a region Västmanland.

Tato návštěva a vlastně i řada dalších mě ještě více utvrdily v tom, že naše politika je schopná přinášet hmatatelné výsledky všem regionům EU. Politika soudržnosti skutečně podporuje investice do všech 276 regionů Evropské unie. V mnoha případech investice přinášejí prospěch i za hranicemi, například když je provádějí podniky z jiných zemí EU. Ale to není vše. Politika soudržnosti v zásadě umožňuje evropským regionům společně čelit společným výzvám, jako je globalizace, technologické změny a migrace, s nimiž si regiony samy o sobě neporadí. Jinými slovy, jak uvedl předseda Juncker, společně jsme silnější. ■

CORINA CREȚU

Evropská komisařka pro regionální politiku

INTERVIEW

Přípravy na politiku soudržnosti po roce 2020 jsou v plném proudu

Po slibných výsledcích Fóra soudržnosti z loňského června informuje komisařka Corina Crețuová čtenáře časopisu *Panorama* o přípravách na politiku soudržnosti po roce 2020.

Fórum soudržnosti bylo představeno jako milník v rozhovorech o budoucnosti politiky soudržnosti. Jak vnímáte tuto akci a její dopad na rozhovory?

Fórum bylo velkým úspěchem – účastnilo se ho přes 700 lidí z celé Evropy včetně mnoha zástupců regionů. Panovala tam všeobecná shoda, že boj proti rozdílům a nerovnosti je pro EU jednou z hlavních priorit. Politika soudržnosti se stala opět jádrem evropské agendy, a to s novým impulzem. Měla by zůstat klíčovou politikou pro investice a inovace, která všem po celé Evropě zajistí inteligentní a udržitelný růst.

Odesla jsem si domů tři hlavní myšlenky: Za prvé, Evropa potřebuje méně rozdělovacích faktorů a více soudržnosti; za druhé, politika soudržnosti je pojivem, které drží

Evropu pohromadě; a za třetí, politika soudržnosti musí být do budoucna pružnější a jednodušší. Musíme však určit správnou rovnováhu mezi modernizací politiky a tím, abychom své příjemce každých sedm let nezahltili radikálními změnami.

Poté, co jste s komisařem Oettingerem zveřejnili „Diskusní dokument o budoucnosti financí EU“, se hodně diskutuje o rozpočtu na politiku soudržnosti po roce 2020. Kde se teď v téhle debatě nacházíme a jaká jsou vaše očekávání?

Diskusní dokument má v debatě o budoucnosti Unie důležité místo. Občané EU od Unie očekávají, že se bude věnovat mnoha novým výzvám – migraci, kontrole vnějších hranic či globalizaci. Také tu jsou dlouhodobé priority – snížení sociálních a územních rozdílů, inovace, investice do infrastruktury a přechod k nízkouhlíkovému hospodářství. Zároveň však brexit znamená méně prostředků. Budoucí rozpočet EU se proto musí používat efektivněji, na programy s prokázanou přidanou hodnotou pro EU, zatímco se členským státům bude poskytovat více pobídek k zavedení strukturálních reforem.

Dokument zahrnuje mnoho doporučení a možností, jak fondy EU reformovat. Nepředkládá však konečné návrhy nebo odpovědi, spíše zahajuje debatu. Reakce Komise pomohou připravit návrhy pro příští finanční rámec období v polovině roku 2018.

Každých sedm let Komise pracuje na tom, aby „zjednodušila přístup k fondům soudržnosti EU a jejich využívání“. Skupina na vysoké úrovni pro zjednodušování pro příjemce fondů ESI nedávno dodala výsledky své práce. Opravdu se věci posunuly kupředu? Jaké jsou další kroky pro programové období po roce 2020?

Věci se již začaly posouvat kupředu. Například návrhy Omnibus zvětšily rozsah zjednodušených nákladů. Navíc se spolu s národními auditory věnujeme řadě návrhů od Skupiny na vysoké úrovni týkajících se snížení zátěže v podobě auditů, zvýšení právní jistoty a identifikaci postupů zvaných gold-plating.

Pro období po roce 2020 potřebujeme v oblasti soudržnosti radikální snížení legislativy a pokynů. Musíme udržet

prvky, které tuto politiku dělají jedinečnou, jako jsou předběžné podmínky (*ex ante*), aniž bychom ale sklouzli k mikromanagementu. Na stejné druhy intervencí také musí platit stejná pravidla, bez ohledu na zdroje financování. Naše pravidla nesmí být tak složitá. Potřebujeme proto další diferenciaci, abychom lépe reflektovali různé potřeby a možnosti a pracovali více na výsledcích než na fakturách, a to spolu s větším využitím dostupných zjednodušených nákladů.

Hovoří se o zakládání sdružení pro politiku soudržnosti. Jaké jsou cíle tohoto sdružení?

Diskuze o budoucnosti politiky soudržnosti jsou v posledních měsících živější a tak to zřejmě bude pokračovat. Z tohoto důvodu jsem v květnu s komisařkou Thyssenovou navrhla, aby se všechny zúčastněné subjekty politiky soudržnosti zapojily do „širokého sdružení za účelem propagace“ naší politiky. Cílem bylo spojit síly, abychom ukázali, jak výrazně tato politika přispívá ke zkvalitňování života evropských občanů.

Věřím, že toto sdružení může být před jednáními o budoucím finančním období – po roce 2020 – klíčovým faktorem, který zajistí, že tato nesmírně důležitá politika bude i v budoucnosti dostatečně financována. Pokud evropské regiony a města, nemocnice, školy, MSP a nevládní organizace, spolu s jednotlivými poslanci Evropského parlamentu, jednotným hlasem volají po silnější politice soudržnosti po roce 2020, kdo by se s nimi přel?

Evropský výbor regionů v počáteční fázi vyjádřil svůj zájem koordinovat přípravu

a práci tohoto „sdružení pro soudržnost“, a proto mi nepřísluší říkat, co by mělo dělat. Předpokládám však, že takové široké sdružení by mohlo o sobě nechat slyšet například prostřednictvím online petice nebo shromážděním velmi krátkých videozpráv příjemců (učitelů, cestujících v tramvajích, starostů, podnikatelů atd.), kteří by ze své pozice uvedli, proč podporují silnou politiku soudržnosti.

Konec konců, to zda je něco dobré, nebo ne, musí vždy ukázat praxe. Nechme proto promluvit ty, kdo ve svém regionu na vlastní kůži pocítili užitek politiky soudržnosti.

Evropský týden regionů a měst se bude konat 9.–12. října. Co byste chtěla vzkázat tisícům účastníků, kteří do Bruselu dorazí?

Síla této politiky spočívá v pocitu závazku, poznatcích a trpělivé práci tisíců odborníků ze všech našich regionů. Chtěla bych je proto požádat, aby si tohle zabalili s sebou, podělili se s námi o to a sami se nechali inspirovat zkušenostmi ostatních. V takových interakcích překonávajících hranice bije srdce Evropy. ■

“Mým cílem je učinit tuto iniciativu co nejhmatatelnější a co nejviditelnější, aby dosáhla maximálního možného počtu místních, regionálních, národních a evropských volených zástupců a aby se dostala i k těm, kdo každodenně pocítují přidanou hodnotu politiky soudržnosti.”

Podpora silné, efektivní a viditelné politiky soudržnosti

Karl-Heinz Lambertz, předseda Evropského výboru regionů, vysvětluje, jak nedávno spuštěná iniciativa #CohesionAlliance usiluje o zvýšení povědomí evropských občanů o hlavní investiční politice EU.

Tento rok se Evropské unii nesporně podařilo zabránit v Nizozemsku a Francii dvěma populistickým a zvláště nebezpečným hrozbám pro jednotu Unie. Důkaz její touhy provádět reformy lze nalézt na té nejvyšší úrovni v úvahách Unie o budoucnosti Evropy. Stojí však na rozcestí.

Jsou tu snahy reformovat, někdy i k lepšímu, ale „staré“ politiky jsou nadále vnímány jako hrozba – především politika soudržnosti a společná zemědělská politika. Zároveň se objevují nové výzvy, jako je Brexit nebo potřeba více se věnovat bezpečnosti občanů, obraně, řízení migrace a uprchlíků a zahraniční politice.

V takové situaci by bylo chybou zvolit si nesprávné cíle, a proto Evropský výbor regionů (VR) stojí za silnou a efektivní politikou soudržnosti, která je viditelná občanům.

Abychom ji dokázali lépe obhájit, byla zavedena Aliance pro soudržnost, neboli #CohesionAlliance. Přestože se jedná o hlavní investiční politiku EU, ví obecná veřejnost o politice soudržnosti jen velmi málo. Je zde sklon zapomínat na to, jak by Evropa bez této politiky vypadala.

Čísla hovoří jasně

Jak bylo zdůrazněno v diskuzním materiálu o budoucnosti finančních prostředků EU, nemělo by se zapomínat na to, že v letech 2007–2013 poskytla politika soudržnosti finanční pomoc 121 400 začínajících podniků a zhruba 400 000 malých a středních podniků (MSP); dále na 94 955 výzkumných projektů a 33 556 projektů spolupráce mezi MSP a výzkumnými středisky, na 41 600 nových stálých pracovních míst souvise-

jících s výzkumem, na rekonstrukci 1500 km železničních tratí v transevropské dopravní síti a konečně také 49,7 milionu účastníků intervencí s cílem posílit lidský kapitál, přičemž téměř u poloviny z nich to vedlo k získání nových dovedností.

V zájmu občanů patří k politice soudržnosti Evropa, která nabízí ochranu, a to zvláště před negativními důsledky globalizace. Není také náhoda, že podpora této politiky ze strany občanů stabilně stoupá, jak je vidět v nedávném průzkumu Eurobarometru z června 2017, kde se 78 % občanů vyjádřilo tak, že regionální investice EU mají pozitivní dopad na jejich město nebo region.

Tato ochrana je hmatatelná – čísla mluví sama za sebe –, ale politika soudržnosti přesto patří k evropským politikám, na které se nejvíce útočí v situaci, kdy v budoucnosti očekáváme dramatické snížování ve víceletém finančním rámci (VFR), zvláště v důsledku odchodu Spojeného království z EU.

Moje analýza je následující: VR sám nemůže tuto politiku obhájit a dosáhnout očekávaných výsledků. Prostřednictvím programu #CohesionAlliance musí být katalyzátorem všech iniciativ soudržnosti, které se organizují na jednotlivých územích. Těchto iniciativ je mnoho a mají vynikající kvalitu: města, regiony, občanské společnosti, hospodářský svět, sdružení a sítě – ty všechny se mobilizují, aby pro budoucnost navrhly novou politiku soudržnosti.

Cílem není přijmout neměnné zásady pevné politiky soudržnosti, právě naopak. Řešením je ukázat, že aby politika soudržnosti mohla pokračovat, musí se transformovat – spolehnutím se na její ustavující zásady a na účinnou triádu založenou na územní soudržnosti, mobilizaci soukromého sektoru prostřednictvím vhodných finančních nástrojů a účasti na flexibilnějším Paktu o stabilitě a růstu.

Stanovisko VR „ve prospěch silné a účinné evropské politiky soudržnosti po roce 2020“ zdůrazňuje tento směr: rozpočet odpovídající naším ambicím, opětovné potvrzení zásady partnerství založené na územním přístupu, výrazné zjednodušení postupů, obzvláště týkajících se řízení a kontroly, na základě zásad diferenciací a proporcionality, silnější vazby na strukturální reformy prostřednictvím předběžných podmínek, nové indikátory pro přidělování finančních prostředků, které lépe berou v úvahu rozdíly v rámci regionu, a lepší viditelnost výsledků.

Spojení sil

Právě kolem těchto zásad se spojily VR a hlavní sdružení místních orgánů (CPMR, AER, Eurocities, CEMR, AEER), aby vytvořily platformu #CohesionAlliance s cílem sjednotit všechny iniciativy, které lze identifikovat v rámci těchto obecných zásad. VR se tak může stát institucionálním mluvčím pro požadavky území a občanů při jednáních o budoucnosti VFR a při tvorbě budoucích nařízeních, kterými se bude řídit využívání evropských strukturálních a investičních fondů.

Po přijetí stanoviska VR 12. května 2017 a zahájení významné iniciativy #CohesionAlliance 18. května politicky spustíme tuto platformu při příležitosti Evropského týdne regionů a měst 9. října.

Mým cílem je učinit tuto iniciativu co nejhmatatelnější a co nejviditelnější, aby dosáhla maximálního možného počtu místních, regionálních, národních a evropských volených zástupců a aby se dostala i k těm, kdo každodenně pociťují přidanou hodnotu politiky soudržnosti.

Právě z tohoto důvodu bude toto sdružení 10. října jádrem setkání výboru „Regionálního rozvoje“ Evropského parlamentu a výboru „Územní soudržnosti“ VR. Bude nezbytné společně s komisařkou Crețuovou předat 15. listopadu tyto myšlenky Radě pro obecné záležitosti, aby se i nadále zvyšovalo povědomí těch členských států, které budou provádět rozpočtová rozhodnutí klíčová pro budoucnost Evropy.

Společně se sdružením spojíme své síly, abychom v zájmu všech Evropanů obhájili politiku soudržnosti. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://cor.europa.eu/cs/Pages/home.aspx>

JAK TO VIDÍTE VY

V časopisu
PANORAMA
budeme vděční
za každý váš
příspěvek!

Ve světle nadcházející 7. zprávy o soudržnosti jsme věnovali rubriku „Jak to vidíte vy“ v tomto čísle většímu počtu příspěvků od zúčastněných stran na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni v rámci probíhajících a zásadních diskusí o politice soudržnosti po roce 2020.

Budeme rádi za každý příspěvek a některé z nich uveřejníme v příštích vydáních. Pokud chcete získat další informace o termínech a pokynech k příspěvkům, kontaktujte nás: regio-panorama@ec.europa.eu

Politika soudržnosti po roce 2020 – komplexní kombinace priorit

Portugalsko neochvějně podporuje udržování silné politiky soudržnosti s dostatečnými zdroji pro plnění svých hlavních cílů: umožnit členským státům a regionům konvergenci vstříc rozvojovým standardům Evropské unie.

Pedro Marques
Ministr plánování a infrastruktury,
Portugalsko

Za tímto účelem je důležité udržet pevný rozpočet EU, hledat nová řešení v kontextu diskuze o vlastních zdrojích Evropy (pro něž nelze ignorovat příspěvky z Montiho zprávy), která zohledňuje výsledky brexitu, a samozřejmě financovat nové výzvy a politiky.

Politika soudržnosti musí stále více posilovat své zaměření na konkurenceschopnost podporou inovací, schopností a zaměstnanosti jako klíčových faktorů pro skutečnou konvergenci a trvalou soudržnost.

Tento přístup je však nutné doplnit specifickými nástroji na podporu konvergence zemí soudržnosti. Musí být zajištěno také zaměření na plánování a výsledky.

Ke stimulaci konvergence nejméně rozvinutých členských států by měly být zachovány a posíleny předběžné podmínky a případně vytvořeny následné podmínky s „pobídkami“.

Podobná smluvní logika by měla vést k hlubšímu a méně byrokratickému sdílenému řízení mezi Evropskou komisí a členskými státy na základě „smluv o důvěře“. V rámci výsledků uzavírání smluv je možné zlepšit vazbu mezi programy vnitrostátních reforem a prováděním strukturálních fondů.

K tomu musíme sladit strategie a opatření na podporu konkurenceschopnosti pro konvergenci a zaměstnanost na jedné straně s těmi, které jsou zaměřeny na zlepšení územní konkurenceschopnosti a soudržnosti, na straně druhé.

Zpočátku by se tyto strategie měly zaměřit na: inovaci a znalosti s cílem zajistit podmínky konkurenceschopnosti podniků

a rozvoj vědeckého a technologického prostředí pro obnovené strategie založené na inovacích, a kvalifikace, odbornou přípravu a zaměstnanost v zájmu zajištění dostupnosti lidských zdrojů s potřebnými dovednostmi pro hospodářský a sociální rozvoj a modernizaci.

Na druhé straně by se strategie a opatření vztahující se k územní konkurenceschopnosti a soudržnosti měly zaměřit na: (i) změny energií a klimatu k zajištění podmínek pro snížení energetické závislosti; (ii) mořské hospodářství, posílení jeho strategického potenciálu (včetně námořní hranice); (iii) posílení vazeb na globální sítě a trhy, podpora konkurenceschopnosti, atraktivity i sociální soudržnosti městských regionů; a (iv) věnování více pozornosti oblastem s nízkou hustotou obyvatelstva a v pohraničních územích s cílem posílit přeshraniční spolupráci a jejich konkurenceschopnost s využitím vnitřních zdrojů.

Stručně řečeno, jde o složitou kombinaci priorit, které musí politika soudržnosti řešit, aby mohla připravit evropské ekonomiky na nevyhnutelné strukturální ekonomické změny v kontextu globalizace a digitální transformace, a současně udržet cestu trvalého snižování územních nerovností. ■

Politika soudržnosti po roce 2020 – jednodušší pro všechny

Politika soudržnosti položila základy pozitivních změn sociálně-ekonomického rozvoje členských států. Výrazně snížila rozdíly mezi regiony a na správné úrovni. Dále přispěla ke značnému růstu v rámci EU. V nadcházejících měsících budeme mít spoustu práce s přípravou rámce politiky soudržnosti pro příští programové období (po roce 2020). Na co bychom se tedy měli zaměřit?

Politika soudržnosti, jejíž intervence směřují k dobře cílenému rozvoji členských států, posiluje konkurenceschopnost regionů, přispívá k reálné konvergenci v rámci EU a podporuje dokončení jednotného trhu. Jako hlavní investiční politika EU musí politika soudržnosti zůstat i v budoucnu stabilním a silným nástrojem zaměřeným na regionální rozvoj.

Podle mého názoru musí být tato politika založena na dlouhodobé strategii a řízení na všech třech úrovních jejího provádění – na evropské, celostátní i regionální/místní úrovni. Pro přátelské investiční prostředí, účinnou absorpci a dosažení strategických cílů je předpokladem dobrá správa. Ta dále umožňuje flexibilní reakci na nepředvídané globální a evropské problémy, které by mohly mít dopad na náš život v EU.

Potřebujeme takové nástroje EU, jejichž výsledky může každý občan vidět ve svém každodenním životě. V budoucnu bude možné politiku soudržnosti v každém členském státě ještě více zviditelnit a objasnit. Další výzvou pro politiku po roce 2020 jsou lepší koordinace, přizpůsobení komplementarit a nalezení synergie mezi různými podpůrnými programy EU.

Karla Šlechtová
Ministryně pro místní rozvoj,
Česká republika

Provádění politiky soudržnosti musí být zaměřeno na síť se zapojením územních partnerů a podniků, protože spolupráci je nutné vykonávat jak horizontálně, tak vertikálně. Naše ministerstvo v České republice plně realizuje platformy otevřeného partnerství, v nichž mají zúčastněné strany možnost diskutovat o budoucnosti politiky soudržnosti. Navíc podporujeme nadnárodní platformy a jsme připraveni o nich vést diskuzi, abychom vytvořili základ pro budoucí rozhodnutí.

Na závěr bychom měli využít této příležitosti a zdůraznit význam politiky soudržnosti. Všechny členské státy musí s Komisí spolupracovat, aby mohly vytvářet její budoucí podobu, pamatovat na vše, co se dosud naučily, a obnovit důvěru na všech úrovních. Jednodušší systém provádění s menším administrativním zatížením se může stát skutečností a naším závazkem je takový systém vyvinout. Dalším důležitým aspektem je zaměření na sdílené řízení, které je projevem společných závazků a posiluje politickou odpovědnost mezi Komisí a členskými státy. ■

Politika soudržnosti může úspěšně vyřešit nové strategické výzvy

Politika soudržnosti je na úrovni EU velmi produktivním nástrojem, s jehož pomocí dokážeme dosáhnout skutečné strategické změny požadované našimi občany. To se neobejde bez dostatečného financování, zvýšené vnitrostátní angažovanosti a výrazně nižšího regulačního přístupu.

Dana Reizniece-Ozola
Ministryně financí, Lotyšsko

Zejména díky financování v rámci politiky soudržnosti patřily pobaltské státy mezi nejlepší z hlediska výkonu v oblasti konvergence. Od vstupu do EU vzrostl HDP na obyvatele v Lotyšsku ve srovnání s průměrnou mírou EU ze 47 % (v roce 2004) na 65 % (2016), což je významný pokrok. Evropské strukturální a investiční fondy byly důležité při překonávání krize –

v období 2008–2015 se růst HDP zvyšoval ročně v průměru o 1,3 %.

Nicméně i přes dosavadní úspěch této politiky by Lotyšsku trvalo dlouho, než by dosáhlo průměru EU, pokud jde o HDP na obyvatele. Takové harmonogramy nespĺňují očekávání občanů a vyvolávají zklamání a rostoucí euroskepticismus – a to jak v méně rozvinutých regionech, tak v rozvinutých regionech.

Sama politika soudržnosti může úspěšně vyřešit nové strategické výzvy, před nimiž EU stojí. Proto by bylo velmi krátkozraké podřvat význam soudržnosti. Měla by být lépe zacílená a měla by podporovat opatření, která mají prokazatelný vliv na potenciální růst, zvyšování konkurenceschopnosti a produktivity a která umožňují hospodářskou transformaci.

Jedním z hlavních důvodů úspěchu politiky soudržnosti v Lotyšsku je to, že jsme poznali, jaký význam tyto fondy mají pro rychlé provádění strategických reforem. Proto považuji za velmi důležité dále úzce spojovat politiku soudržnosti se strukturálními reformami. Aby však toto spojení bylo efektivnější, je třeba splnit několik podmínek.

Samotnou politiku soudržnosti je nutné vylepšit, aby byla ještě strategičtějším nástrojem. Prováděcí mechanismy je nutné zrevidovat a radikálně zjednodušit – dosavadní snahy o zjednodušení ke skutečnému zjednodušení nevedly. Teď, ve čtvrtém roce současného programového období, pozorujeme v celé EU jen nepatrný

praktický pokrok, protože celostátní a regionální správní orgány se stále snaží vypořádat se se všemi byrokratickými postupy.

Klíčovým prvkem je důvěra. Pokud určitá země nebo region znovu a znovu prokázaly, že dokáží využívat finanční prostředky účinně a rozumně, měla by jim být svěřena důvěra, aby si zavedly efektivní kontrolní postupy a provedly vlastní strategické volby pro provádění co nejlepší politiky soudržnosti. ■

“Jedním z hlavních důvodů úspěchu politiky soudržnosti v Lotyšsku je to, že jsme poznali, jaký význam tyto fondy mají pro rychlé provádění strategických reforem. Proto považuji za velmi důležité dále úzce spojovat politiku soudržnosti se strukturálními reformami.”

Přínos společné politiky soudržnosti

Politika soudržnosti, která zahrnuje všechny regiony – silné i slabé –, je nezbytná pro úspěch Evropské unie.

Evropské regiony jsou páteří Evropské unie, a to politicky, hospodářsky, sociálně a kulturně. Pro úspěch Evropy je proto nezbytná pokračující silná podpora regionů po roce 2020. Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF) nám umožňují vytvořit skutečný impuls a zvýšit investice. Zajišťují, že Evropa má pro občany smysl a je jim přístupná, čímž podporují spolupráci.

Beate Merk
Bavorská státní ministryně pro evropské záležitosti a regionální vztahy

Od samého počátku zaujalo Bavorsko k reformě ESIF, která se uskuteční po roce 2020, jasné stanovisko. Naším hlavním zájmem, který sdílíme s ostatními evropskými regiony, je udržet vhodnou úroveň ESIF pro všechny evropské regiony. To platí obzvláště pro rozvinutější regiony, jako je Bavorsko, aby z jejich významné regionální pozice i nadále

těžili díky vyšší poptávce a přidané hodnotě méně rozvinutí sousedé. Politika společné evropské podpory Evropu sjednocuje, místo aby ji rozdělovala na „dárce“ a „příjemce“.

V případě silných regionů, jako je Bavorsko, však nejde jen o rozvoj měst a metropolí. Zvláště území sousedící s Českou republikou jsou součástí strukturálně slabších oblastí, a tedy i prioritních oblastí z hlediska intervence Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Regionální politika EU je pro nás nesmírně důležitá, protože má přímý vliv na obyvatele Bavorska a všech ostatních evropských regionů. Mnoho projektů v Bavorsku je možné provádět jen díky prostředkům z EU. Na rozdíl od krátkodobých mechanismů krizového řízení zajišťuje ESIF dlouhodobou finanční podporu během celého rozpočtového období, přičemž prostředky a zdroje jsou předem pevně stanoveny. To umožňuje vysokou úroveň plánování a finanční jistoty. Také to umožňuje usilovat o důležité celoevropské cíle, které nutně nepřinášejí „rychlé zisky“, ale vyžadují spíše dlouhodobou politickou výdrž. Dlouhodobé, udržitelné, grantové ESIF by neměly být nahrazeny selektivními, krátkodobými finančními nástroji; místo toho by se mělo zachovat jejich strategické, sdílené a na výsledky orientované financování projektů.

Evropským mottem po roce 2020 by mělo být „budujme mosty, ne zdi“. Všechny strany by měly spolupracovat, aniž by docházelo ke zbytečným rozporům. To vyžaduje ještě silnější přeshraniční spolupráci. K evropské integraci bezesporu při-

spěly programy Interreg. Spolupráce se sousedními zeměmi je pro místní obyvatele jasným ukazatelem přidané hodnoty stabilní Evropy – pohraniční oblasti z minulosti se stávají místem pro setkávání v budoucnosti.

Také se musí posilovat nový politický přístup, jako jsou makroregionální strategie, a v nadnárodních programech EU musí nastat další rozvoj součinnosti. Bavorsko, předsedající země Strategie EU pro alpský region (EUSALP), se zavazuje posílit po roce 2020 makroregionální strategie EU. Také je pevně odhodlané omezit byrokratickou zátěž v rozpočtové politice, a tak posílit soběstačnost a zároveň zajistit, že regionální pomoc si uchová svou přidanou hodnotu.

Evropská politika soudržnosti je skutečným projevem evropské solidarity – silnější strany podporují ty slabší. Bavorsko to chápe a oceňuje. Při svém přerodu ze zemědělské země na zemi inovací mělo samo užít ze solidarity ostatních. Dnes bavorské společnosti spolupracují s partnery po celé Evropě. Strategická evropská regionální politika má proto v hledáčku všechny evropské regiony, včetně těch rozvinutějších. To je jediný způsob, jak můžeme posílit sociální a regionální soudržnost v členských státech a mezi nimi, a přitom podpořit hospodářský úspěch všech regionů. Pokud v tom budeme úspěšní a místní obyvatelé pocítí konkrétní pozitivní výsledky evropské spolupráce, značně vzroste jejich důvěra v EU. ■

Zapojení regionů a zachování solidarity

Efektivní procesy v rámci politiky soudržnosti, jako jsou strategie inteligentní specializace a Městská agenda, musí být po roce 2020 posíleny.

Sonja Palhusová, manažerka pro mezinárodní otázky, Regionální rada Vlastního Finska

Region Vlastního Finska si dnes vede dobře. Vždycky to tak nebylo. Postupně se však stabilizuje hospodářský růst díky růstu investic zejména do modrého a výrobního odvětví. Toto oživení neznamená jen

pozitivní vývoj, ale představuje pro region také nové nároky. To značí, že je pro tento růst nutné zajistit finanční nástroje a stabilní prostředí.

Díky své poloze ve středu Baltského moře je Vlastní Finsko velmi přirozeným prostředím pro to, aby se jeho aktéři mohli zapojovat do strategie Evropské unie pro region Baltského moře (EUSBSR) a provádět ji. Tato makroregionální strategie slouží jako velmi důležitý rámec pro přeshraniční spolupráci, protože námořní hranice vždy byly v regionu významným faktorem.

Regionální rada Vlastního Finska slouží jako jediný řídicí orgán programu Interreg ve Finsku – Středobaltský program –, a proto přímo vidí přidanou hodnotu aktivní a výsledkově orientované přeshraniční spolupráce. Spolupráce s podporou Fondu soudržnosti na společných výzvách a sdílení silných stránek přináší do regionu nové nápady a řešení a taková spolupráce bude silně podporována i v budoucnu.

Politika soudržnosti po roce 2020 zvyšuje očekávání mezi těmi, kdo usilují o regionální rozvoj. Velmi potřebujeme další generaci evropské politiky soudržnosti, ale reforma se nesmí omezit na pouhé technické kroky a musí systematictěji přistupovat k udržitelnému regionálnímu hospodářskému, sociálnímu a environmentálnímu rozvoji.

Je třeba, aby s tematickým zaměřením šla ruku v ruce agilita a flexibilita. Máme-li provádět vize regionů a chápat, jaké kroky jsou nutné, neobejdeme se bez zjednodušení a flexibility procesů. Musíme zavést větší míru flexibility, aniž by vzrostla možnost, že Komise nebo členské státy finanční prostředky z regionu odejmou.

A konečně nesmíme zapomenout, co je jádrem politiky soudržnosti – je nutné zachovat zapojení všech regionů a solidarity. ■

Politika soudržnosti je důležitým nástrojem solidarity EU

Politika soudržnosti musí mít viditelnou úlohu – a to i z finančního hlediska – ve všech regionech Evropské unie, zejména za účelem podpory opatření s jasnou přidanou hodnotou pro EU.

Zejména pro znevýhodněné regiony je politika soudržnosti hlavním zdrojem financování investic. Ale i rozvinutým regionům poskytuje silné podněty pro hospodářský rozvoj a inovace.

Politika soudržnosti byla v Korutanech až dosud charakterizována zaměřením na výzkum a vývoj a inovace. Kromě toho by se měl využívat přístup založený na tematickém soustředění – zejména v rozvinutých regionech –, aby bylo možné reagovat na nové výzvy.

Nicméně má-li být politika soudržnosti úspěšná a má-li sloužit jako skutečný nástroj solidarity, musí se reformovat. To platí zejména na regiony, v nichž ESI fondy přispívají relativně jen málo k regionálnímu a hospodářskému rozvoji.

Tato nezbytná reforma by měla zahrnovat skutečné provádění proporcionality a dodržovat zásady subsidiarity. Kromě toho musíme provést opravdové a rozsáhlé zjednodušení a harmonizaci s dalšími politickými oblastmi (např. Horizont 2020).

Pro Korutany, které jsou klasickým pohraničním regionem, je také velmi důležité pokračování evropské územní spolupráce (Interreg) ve všech třech rozměrech (přeshraniční, mezinárodní

Armin Schabus
koordinátor programu EU,
Kancelář regionální samosprávy
v Korutanech, Rakousko

a meziregionální). Tento skutečný nástroj evropské integrace a spolupráce je často jedinou možností, jak – zejména malé – regiony mohou najít správná řešení pro nové výzvy.

Z hlediska přidané hodnoty je třeba vnímat jako důležité nástroje pro spolupráci a vytváření strategických politických sítí také makroregionální strategie (EUSALP, EUSDR). Díky rozvoji strategických cílů by mělo být snazší provádění integrovaného přístupu, který vychází z problémů v daném regionu.

Sem patří pokračování (a zjednodušení) přístupu komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD). Korutany zahájily období 2014–2020 prováděním přístupu CLLD v italsko-rakouském programu Interreg jakožto ambiciózního pilotního programu v oblasti přeshraničního regionálního rozvoje a nástavby přístupu LEADER. Velmi si přejeme, aby nástroj CLLD byl k dispozici i po roce 2020. ■

Proč potřebujeme silnou politiku soudržnosti

Evropa na mnoha frontách prochází zkouškami. Týká se to i její politiky soudržnosti, která je nyní zpochybňována.

Zatímco v Evropské radě a Komisi se diskutuje, pozice měst a regionů je jasná. Jsme přesvědčeni, že by neměla jen zůstat jednou ze základních politik EU, ale měla by se také posílit.

Proč se tedy zastáváme politiky soudržnosti? Protože lidem ukazuje, že se o ně EU stará. Jen v Itálii v letech 2007 až 2013 umožnila vytvoření více než 60 000 pracovních míst.

To je jen jeden z příkladů, který ukazuje, jak politika soudržnosti přináší změnu do evropských území.

A proto Rada evropských obcí a regionů (CEMR) podporuje pevně daný rozpočet, který bohatým i chudým regionům umožní reagovat na nejpalčivější problémy, jako je migrace a změna klimatu.

Ale nestačí zachovat politiku soudržnosti jako takovou: Přístup k finančním prostředkům by se měl zjednodušit tak, aby z nich mohla mít užitek i území s méně prostředky.

Stefano Bonaccini
Předseda regionu Emilia-Romagna a předseda Rady evropských obcí a regionů (CEMR)

Budoucí politika soudržnosti musí být především navržena ve spolupráci s evropskými územími. Aby se tak stalo, měly by se otevřít místní dialogy se všemi místními a regionálními samosprávami, reprezentativními sdruženími a dalšími zúčastněnými stranami. Dialogy by měly řešit zejména dopad sou-

časné politiky soudržnosti, její přidanou hodnotu a také způsob, jak ji vylepšit.

Tyto dialogy by přišly v optimální dobu pro úvahu o budoucnosti Evropy. Nedávno jsme de facto přijali názor, který předkládá místní a regionální vizi pro Evropu v nadcházejících letech. Jako

předseda rady CEMR vyzývám orgány EU, aby s místními samosprávami vedli konstruktivní dialog. Vyzývám také místní samosprávy, aby do těchto diskusí přispěly nápady a návrhy k tomu, jak by EU mohla lépe odpovídat místním potřebám. ■

Inovace a strategické programování pro podnikání

Politika soudržnosti tradičně poskytuje účinný nástroj a významné finanční prostředky pro velké výzvy spojené s konkurenceschopností, inovacemi a sociální soudržností, které evropské regiony musí řešit.

Massimo Sabatini
ředitel, regionální politika
a územní soudržnost,
Confindustria, Itálie

poměr mezi granty a úvěry bude podporovat investice a konsolidaci MSP. Podobně budoucí politika soudržnosti bude moci podporovat příznivější produktivní prostředí pro podniky, veřejnou správu, která bude lépe reagovat na jejich potřeby, a celkové vylepšení veřejných opatření pro rozvoj prostřednictvím mechanismů, jako jsou předběžné podmínky, které zůstanou zachovány a budou soustředěnější.

Politika soudržnosti dokáže reagovat podle požadavků a potenciálu jednotlivých území. Po roce 2020 budou tyto výzvy ještě intenzivnější, a proto je důležité, aby Evropská unie zachovala a posílila hlavní nástroj, který má k dispozici pro podporování veřejných a soukromých investic, harmonický růst ve svých územích a snížení rozdílů.

Společnost Confindustria tuto politiku pokládá za rozhodující pro budování širšího evropského projektu zaměřeného na mír a hospodářský růst, a zejména na boj proti konkurenčním problémům, s nimiž se musí potýkat evropský průmysl. Budoucí politika soudržnosti musí poskytnout přiměřené prostředky a nástroje pro

základní prvky takzvané „čtvrté průmyslové revoluce“ – tj. inovace ve výrobě, vědecký a technologický výzkum, digitalizace výrobních procesů a růst dovedností. Musí také rozšířit zkušební kroky realizované s nástroji, jako je Horizont 2020, na větší míru podniků.

Spolupráce mezi evropskými územími s komplementárními specializacemi může vést k vyrovnanějšímu růstu konkurenceschopnosti, přičemž správný

Ze všech těchto důvodů je nutná reformovaná a zjednodušená politika, více zaměřená na menší počet priorit a měřitelné výsledky, které si jednotlivé regiony vyberou ze společné nabídky podle zásady větší subsidiarity. To znamená, že se provádění a kontroly přesunou více na vnitrostátní a regionální

úroveň, aby se opatření Evropské unie soustředila na strategie a strategické programování.

Nic z toho se neobejde bez velké míry důvěry mezi zúčastněnými orgány a bez efektivního a kvalifikovaného partnerství, které ve fázi definování pravidel ví,

jak dosáhnout zjednodušení z hlediska primárních příjemců, tedy podniků. ■

Politika soudržnosti může Evropě pomoci s řešením bytové otázky

Nedostatek dostupného bydlení a následné vyloučení je jedním z klíčových rizik, před nímž stojí naše města, regiony a společnosti jako celek, a proto prostředky věnované na sociální bydlení jsou investicí s vysokým sociálním dopadem.

Nedostatečné bydlení stojí každým rokem naše hospodářství 195 miliard EUR (Eurofound) a v roce 2016 došlo k nejvyššímu růstu cen od krize (Eurostat). Lidské i hospodářské náklady spojené se selháním této politiky a přílišné spoléhání se na trh již nejde jen tak přejít. Politika soudržnosti EU by mohla dělat více pro řešení tohoto problému tím, že by navázala na inovativní a zavedené přístupy, které se osvědčily.

Přístup ke kvalitnímu dostupnému bydlení je odpovědí bez ohledu na to, o jakých společenských problémech se diskutuje. Bydlení definuje život osoby, protože jde

o integrující statek související se zdravotní, hospodářskou a energetickou bezpečností, dopravou, vzděláváním a zaměstnaností. Má také vliv na profil čtvrtí a přímo působí na sociální soudržnost.

Housing Europe (www.housingeurope.eu) jako zastupující subjekt, který sdružuje poskytovatele veřejného, družstevního a sociálního bydlení z celého kontinentu, společně s Mezinárodní unií nájemců a organizací Delphis vytvořily prostřednictvím evropských cen za odpovědné bydlení (www.responsiblehousing.eu) databázi způsobů, v nichž tato sdružení ukazují závazek vůči hodnotám, které generují sociálně inovativní řešení. Zároveň kladou důraz na místní sociální dopad, pokud jde o environmentální udržitelnost, dobrou správu a spravedlivé vztahy se zúčastněnými stranami i zodpovědné řízení lidských zdrojů.

Zároveň je tu partnerství zaměřené na bydlení v rámci Městské agendy EU, kde je Housing Europe partnerem, a toto partnerství přineslo první ovoce. Vznikla totiž

Sorcha Edwards
generální sekretářka,
Housing Europe

sada nástrojů pro dostupné bydlení, která předkládá širokou škálu řešení prováděných po celé Evropě. Cílem je zde řešit výzvy spojené s bydlením dostupným způsobem nyní i dlouhodobě, a to z hlediska měst, developerů a tvůrců politik.

V nadcházejících letech bude důležité, aby politika soudržnosti dále tyto pozitivní zkušenosti podporovala a napomáhala evropskému domu tak, aby to přinášelo prospěch všem občanům. Z tohoto hlediska bude klíčové to, aby lidé v praxi měli jednoduchý přístup k financování. Velmi důležitá je možnost spojovat granty a úvěry (strukturální fondy, úvěry od EIB, Evropský fond pro strategické investice atd.). ■

Intelligentnější růst pro evropské regiony díky inovaci

Globalizace, automatizace, nové technologie a dekarbonizace ovlivňují pracovní místa, průmyslová odvětví, obchodní modely a způsob, jakým je koncipováno hospodářství a společnost.

Evropa zažívá historické období změn. Globalizace, automatizace, dekarbonizace a vznikající a digitální technologie: to všechno má dopad na pracovní místa, průmyslová odvětví, obchodní modely, hospodářství a společnost jako takovou.

Schopnost udržet krok s těmi nejpokročilejšími a nově vznikajícími ekonomickými mocnostmi na globální úrovni bude pro regiony EU výzvou, neboť evropské regiony jsou dnes více než kdy dříve součástí globalizovaného světa. Musí proto najít způsoby, jak se stát odolnějšími a konkurenceschopnějšími tak, že přijmou konkrétní opatření na evropské, vnitrostátní i místní úrovni a současně zajistí sdílení výhod plynoucích z globalizace.

Mnoho evropských regionů má dobré postavení k tomu, aby mohlo využít příležitostí nabízených globalizací. Nicméně v diskuzním dokumentu Komise o globalizaci bylo zdůrazněno, že rozdíly v konkurenceschopnosti a inovacích se mezi některými rozvinutými a méně silnými regiony EU rozšiřují.

Slabší oblasti lze stále nalézt po celé Evropě v jižní nebo střední a východní Evropě. Za jednu z hlavních ekonomických hnacích

sil pro posílení pracovních míst jsou považovány právě inovace. Identifikace inovačního potenciálu těchto regionů a zaměření se na posílení místních silných stránek, zmenšení rozdílů v rozvoji a podpora konkurenceschopnosti mohou pomoci posílit odolnost vůči globalizaci.

Strategie inteligentní specializace upravuje model evropského růstu

Díky provádění inteligentní specializace v jednotlivých regionech zde EU dosahuje znatelných změn. Inteligentní specializace otevírá nové příležitosti pro meziregionální spolupráci v oblasti společných priorit, čímž dochází k doplňování vzájemných silných stránek a k úpravě modelu evropského růstu a integrace.

Dosud bylo vytvořeno více než 120 strategií pro inteligentní specializaci, které získaly více než 65 miliard eur z vnitrostátních fondů a fondů EU (včetně více než 40 miliard eur z Evropského fondu pro regionální rozvoj). Celkově se očekává, že finanční prostředky pomohou 15 000 podniků zahájit prodej nových produktů, podpořit vznik 140 000 nových podniků a vytvořit do roku 2020 až 350 000 nových pracovních míst.

Inteligentní specializace nabízí nový způsob součinnosti založený na spolupráci a inovacích. Regionům a průmyslu umožňuje posílit místní řešení, zvýšit konkurenceschopnost a maximalizovat potenciál růstu prostřednictvím úspor z rozsahu, zatímco zároveň přináší prosperitu a pracovní místa, které evropští občané očekávají.

“Globalizace a dopad nových technologií na společnost a pracovní místa mají hluboké důsledky pro každodenní život Evropanů v každém z našich regionů, měst a venkovských oblastí. Strategie inteligentní specializace umožňují regionům prokázat svůj vlastní potenciál rozvíjením svých silných stránek a pomáhá místním podnikům v přístupu k celosvětovým dodavatelským řetězcům, zejména v průmyslu.”

Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise

Čtyři výzvy, kterým podpora růstu řízeného inovacemi v regionech EU čelí

Ve svém sdělení „Posílení inovací v evropských regionech: Strategie pro odolný a udržitelný růst podporující začlenění“¹ se Komise zavázala podporovat růst řízený inovacemi a pomáhat regionům využít příležitosti, které přinášejí technologické změny a modernizace průmyslu. Komise identifikovala čtyři hlavní výzvy pro regionální inovace a některé pilotní akce k jejich řešení. Tyto akce budou zahájeny do konce roku 2017 s cílem podpořit větší investice do meziregionálních inovačních projektů a zajistit průmyslovou modernizaci méně rozvinutých regionů.

1. Zvyšování inovační kapacity v méně rozvinutých regionech

Regiony procházející průmyslovou transformací čelí specifickým výzvám a překážkám, zejména v souvislosti s fragmentací a udržitelností výzkumných a inovačních infrastruktur, nedostatkem odpovídajících dovedností a deindustrializací. V podpoře širokopásmových inovací a rozšiřování jejich účasti ve fondech EU pro výzkum a inovace pomáhá těmto regionům hned několik iniciativ a systémů financování EU. Mezi ně patří: TAIEX Peer-2-Peer, S3 platformy, týmová spolupráce (teaming) a partnerská spolupráce (twinning) v rámci programu Horizont 2020, Cesta ke špičkovému výzkumu a iniciativa pro zaostávající regiony. Prostřednictvím pilotních akcí usnadňuje Komise kombinované využívání stávajících nástrojů EU, urychluje přijímání inovací a odstraňuje investiční překážky.

2. Zvýšení spolupráce v oblasti investic do inovací v různých regionech

Strategie inteligentní specializace a meziregionální a makroregionální spolupráce mohou regionům pomoci při využívání

stávajících komplementarit a budování celoevropských hodnotových řetězců podporou synergie investic mezi soukromým a veřejným sektorem a přiblížením inovací trhu v EU. Pilotní akce pomohou meziregionálním partnerstvím identifikovat konkrétní obchodní projekty a investiční příležitosti.

3. Další reformní výzkum a inovační systémy v rámci regionů

Strukturální reformy a lepší regulační a institucionální rámce jsou pro zlepšení konkurenceschopnosti a zajištění inovačních strategií zásadní. Komise zintenzivní své úsilí s cílem povzbudit členské státy k plnému využití podpory EU pro usnadnění návrhů a implementace reforem. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím asistence, kterou lze vyžádat ze strany služeb pro podporu strukturálních reforem² a nástroje na podporu politiky v rámci programu Horizont 2020³. Komise nakonec vyzývá členské státy, aby v průběhu procesu evropského semestru posílily dialog se všemi zúčastněnými stranami.

4. Usnadnění součinnosti mezi politikami a nástroji EU

K podpoře inovací, růstu a zaměstnanosti nebo k podpoře meziregionální spolupráce již existuje značný počet regionálních, národních a evropských politických programů a nástrojů⁴. Komise pomůže vnitrostátním a regionálním orgánům tyto programy lépe kombinovat a odhalit možné synergie v oblasti veřejných zakázek a státní podpory.

DALŠÍ INFORMACE

<http://bit.ly/2zmNMIK>

<http://bit.ly/2xtHjOD>

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

1) COM(2017) 376 final

2) https://ec.europa.eu/info/departments/structural-reform-support-service_en

3) <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/tags/policy-support-facility/>

4) Společné technologické iniciativy, partnerství veřejného a soukromého sektoru, Evropský inovační a technologický institut, aliance pro odvětvové dovednosti v rámci programu Erasmus+, evropská strategická klastrová partnerství, síť Enterprise Europe Network, evropská inovační partnerství, iniciativa Start Up Regions Network, programy Interreg atd.

SILNÍ A JEDNOTNÍ V BELGII

V roce 1994 Université Libre de Bruxelles (ULB) zarisikovala a vybrala si belgické město Charleroi jako místo pro své biotechnologické centrum. Díky podpoře Evropy a Valonska se v roce 1999 konalo slavnostní otevření Ústavu molekulární biologie a medicíny (IBMM).

Cílem ULB bylo vytvořit biopark, který bude jak akademickým výzkumným střediskem, tak hnacím motorem hospodářského rozvoje pro město Charleroi. To totiž jako někdejší vlajková loď ocelářského průmyslu procházelo úplnou průmyslovou transformací.

Tento risk se vyplatil. Dnes v bioparku Charleroi pracuje více než 1100 lidí ve:

- > čtyřech výzkumných ústavech: IBMM, Ústav pro lékařskou imunologii, Centrum pro mikroskopii a molekulární zobrazování a Výzkumná laboratoř biologie rostlin;
- > inkubátoru I-Tech-Incubator, který zodpovídá za vytvoření, přilákání a podporu firemního růstu;
- > školicím středisku HeLSci, které firmám pomáhá růst vytvářením specifických školicích programů; a
- > více než 47 firmách, z nichž některé jsou mezinárodní.

Centrum pro mikroskopii a molekulární zobrazování

Tohoto pokroku bylo možné dosáhnout díky koordinaci výzkumných činností, odborné přípravě, přenosu technologií a průmyslovému rozvoji na úrovni bioparku. S cílem podpořit rozvoj ve třech oblastech – imunologie, zobrazování a buněčná terapie – se zde také využila strategie inteligentní specializace.

Mezi další rozhodující faktory patří vůle politických orgánů podpořit růst v tomto odvětví, přítomnost velkých hráčů v tomto oboru ve Valonsku, například GSK Vaccines nebo UCB, a vytvoření veřejných a soukromých investorských sítí – společnosti v bioparku přilákaly v soukromých investicích více než 650 milionů EUR.

Bez počáteční investice od ULB, EU a Valonska by biopark neexistoval. Nicméně jeho pokračující úspěch je také výsledkem jasné strategie, harmonizace vnitrostátních, regionálních a místních politik a konvergence veřejných i soukromých aktérů. Konečnou mottem Belgie je „v jednotě je síla“!

Dominique Demonté

Ředitel, BIOPARK Charleroi Brussels South, Belgie

INVESTICE DO BUDOUČNOSTI ŠVÉDSKA

Švédský region Västra Götaland patří mezi evropské lídry v oblasti inovací. Je to druhý největší region v zemi a sídlí zde několik velkých průmyslových firem, jako je Volvo

Cars, Volvo Group, SKF a Astra Zeneca. Silnou pozici zde má výzkum a inovace – na výzkum a vývoj se vynakládají nadprůměrné prostředky a sídlí zde pět renomovaných univerzit. Jádrem hospodářství regionu je průmysl a zkouší se zde mnoho nových udržitelných technologií.

Hybridní autobus Volvo 7900 Electric

Inteligentní specializace je nedílnou součástí celkové strategie růstu a vývoje, Västra Götaland 2020. Tato strategie má mezi prioritami 13 odvětví s důrazem na šest silných oblastí: vědy o živé přírodě, doprava, zelená chemie, materiály, textilní látky a námořní odvětví. V rámci tematických programů region Västra Götaland silně investuje do inovací a rozvoje těchto odvětví se zaměřením na budování dlouhodobých struktur pro spolupráci, testování a předvádění. Mnohé z těchto struktur je umístěno v šesti vědeckých parcích regionu.

Tyto investice přispěly k přípravě hospodářství regionu na ekonomické změny. Starším, přežitým odvětvím, jako je textilní průmysl, se podařilo transformovat se a zachovat si konkurenceschopnost ve znalostní ekonomice.

V mnoha evropských zemích včetně Švédska byla textilní výroba kolébkou průmyslového rozvoje. Během opětovné hospodářské krize Švédsko přišlo o mnoho pracovních míst, když se výroba přesunula do zahraničí. Nicméně textilní průmysl de facto nikdy neopustil město Borås, které je hlavním střediskem textilní výroby ve Västra Götaland. Podniky v regionu zaměstnávají dvě třetiny švédského textilního odvětví. Inovativní nové firmy v Borås nechtějí konkurovat firmám, které prodávají levná trička, ale zaměřují se na produkty, které na trhu nejsou.

Västra Götaland je také hlavním švédským střediskem výzkumu a vývoje v oblasti udržitelné dopravy a zaměstnání zde našla téměř polovina pracovníků ve švédském automobilovém

průmyslu. Mezi konkurenceschopná odvětví tohoto průmyslu patří automatizace, elektrifikace a IKT vozidel. Nyní v regionu probíhá několik velkých předváděcích projektů, jako je ElectricCity, v němž se v reálném životě testují elektrické autobusy Volvo v rámci vozového parku městské veřejné dopravy.

Příkladem synergií mezi fondy spojenými se strategií inteligentní specializace je Asta Zero, jedinečné zkušební zařízení pro bezpečnost komunikací a vozidel, které bylo otevřeno v roce 2014. Tato investice přišla z regionálního a vnitrostátního financování a další prostředky dodal Evropský fond pro regionální rozvoj. S automobilovým průmyslem byl podepsán jedinečný kontrakt na využívání a placení za zařízení po dobu několika let.

Hanna Blomdahl

Vyšší úřednice, oddělení pro výzkum a vývoj, Region Västra Götaland, Švédsko

JAK RIS3 PŮSOBÍ V RUMUNSKÉM REGIONU NORD-EST

Ať jde o vzdělávání dítěte, budování mostu mezi dvěma obcemi nebo záchranu života v nemocnici, s využitím špičkových technologií, prostřednictvím regionálního plánování a řízení strukturálních fondů EU posilujeme důvěru v lidský pokrok. Děláme to, protože je to naším posláním, ale jak a co děláme, vyplývá z naší motivace.

Inteligentní specializace je pro Evropany naprosto zásadní. Změnou dynamiky celého kontinentu má S3 potenciál provést významné změny v celém evropském hospodářství. Evropské hospodářství je v pohybu jako nikdy předtím. Naš region Nord-Est není výjimkou.

Díky strukturálním fondům bylo v regionu provedeno mnoho vylepšení a s novou infrastrukturou má větší počet občanů přístup k čisté vodě, vylepšeným veřejným službám, lepším pracovním místům a větší konektivitě. Většina veřejných investic

byla zaměřena právě tímto směrem a kvalita života se od té doby trvale zlepšuje.

S3 je v rumunském regionu Nord-Est inkluzivním nástrojem pro plánování a programování – způsob, jak společně řešit společenské problémy a posilovat spolupráci v rámci „čtyřlístku“ s výhradním cílem – generovat rozvoj a bohatství. Nová generace inovátorů, nových podniků a soukromých aktérů s globálním dosahem umožňuje odvětvím, jako je zemědělsko-potravinářské odvětví, textilní průmysl a nové materiály, informační technologie a komunikace, zdravý život a stárnutí, biotechnologie a životní prostředí, zařadit se mezi odvětví inteligentní specializace.

Díky nasazení a tvrdé práci S3 generovalo 129 projektů, které – pokud se je do roku 2023 podaří realizovat, navždy změní tvář našeho regionu. Je zde 65 projektů, které mají za cíl rozvoj klíčových inovativních kompetencí a valorizaci výsledků výzkumu ve firmách a které chtějí dosáhnout na financování z operačních programů. Finanční prostředky ve výši 36,15 milionů EUR z Regionálního operačního programu (ROP) podpoří 36 návrhů, které plánují rozvoj služeb pro přenos technologií. Díky obrovskému úsilí řídicí orgán a agentury pro regionální rozvoj vytvořily samostatný cíl pro RIS3 v ROP, který 25 milionů EUR podpoří provádění zbývajících 28 integrovaných projektů vícebodové intervence zaměřené na klíčové hospodářské regionální hodnotové řetězce.

Vasile Asandei

Generální ředitel ADR Nord-Est, Rumunsko

INOVACE BEZ HRANIC

Blauwe jako kampus pro nově vznikající nákazy, Delft

Nizozemský region Jižní Holandsko leží pod úrovní hladiny moře, a proto stojí před obrovskou výzvou spojenou s přizpůsobováním se změně klimatu. Region je díky rotterdamskému přístavu branou do Evropy a intenzivně investuje do chytré a čisté dopravy. Tento metropolitní region také musí město sytit a zajistit pro své občany bezpečné, čisté a zdravé životní prostředí.

V reakci na tyto vzájemně související výzvy přinášejí silné hospodářské klastry inovativní řešení. Proto se region nezaměřuje jen na vývoj, ale také na zkoušení inovací v terénních laboratořích v podobě non-stop zkušebního prostředí v reálném životě. Cílem totiž je vytvořit řešení, která mohou reálně přispět k vyřešení společenských problémů Evropy. Tento přístup vyžaduje přesahy jednotlivých oborů a odvětví a sdílení odborných vědomostí s dalšími evropskými městy a regiony. Jedině tak bude možné strategie dále vylepšovat a učit se jeden od druhého.

Další významný příspěvek k řešení velkých společenských výzev Evropy se odráží v evropských investicích ve výši 1 miliardy EUR v období 2007–2014 a ve výši 700 milionů EUR již proinvestovaných v období 2014–2020. Evropské investice na výzkum a vývoj založené na excelenci jsou významné a svědčí o síle našich klastrů.

Jedinečná rozsáhlá evropská zařízení na výzkum a vývoj umožňující otevřený přístup, jako je mikroskop NeCEN a Bioprocess Pilot Facility, jsou financována z EFRR a holandských valorizačních center a inkubátorů jako YES!Delft. K úspěchům patří 160 začínajících podniků, stovky patentovaných technologií, aktivní firmy ve více než 80 zemích, investovaný kapitál ve výši přesahující 130 milionů EUR a více než 1000 pracovních míst.

Agentura InnovationQuarter podporuje regionální hospodářský rozvoj prostřednictvím revolvingového fondu – částečně financovaného z EFRR. Partneři v regionu spolupracují s Evropskou investiční bankou na regionální investiční platformě s cílem posílit soukromé investice.

Tyto investice jsou důležitým základem pro náš regionální inovační ekosystém. Firmy úzce spolupracují vzájemně a se třemi univerzitami, dvěma lékařskými centry a univerzitami aplikovaných věd na vývoji a testování řešení dnešních problémů. K přesahům patří aplikace velkých dat pro mír a pro ochranu před povodněmi, 3D tisk v námořním průmyslu a zdravotnictví a nová léčiva založená na výtažcích z rostlin. Úzká spolupráce s dalšími evropskými regiony v několika sítích EU, jako je například iniciativa Vanguard, je dalším důvodem, proč lze na strategii inteligentní specializace Jižního Holandska obecně pohlížet jako na základ pro inovace bez hranic: jde napříč odvětvími, je přeshraniční a využívá investice z různých fondů.

Jacqueline Spuijbroek

Zástupkyně EU pro provincii Jižní Holandsko, Nizozemsko

S3 dosahuje výsledků v Centre-Val de Loire

S3 může být na první pohled noční můrou pro region, který není ani městský, ani zaměřený na špičkové technologie. Tak tomu je v rozmanitém hospodářském prostředí francouzského regionu Centre-Val de Loire. Nicméně od roku 2011, kdy se regionální aktéři rozhodli tento koncept podpořit, se podařilo provést mnoho vylepšení a dosáhnout efektivnější regionální strategie hospodářského rozvoje a výsledků.

Tyto výsledky přicházejí díky velmi integrovanému přístupu, do něhož už od samého začátku přispívají přední tvůrci politik na nejvyšší politické úrovni. Proces hledání podnikatelských možností tak získal zdravý základ a potvrdil, že pět vybraných oblastí specializace není příliš širokých.

Oblasti specializace jsou nyní hlavním měřítkem nejen pro Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), ale také pro evropské inovační partnerství v oblasti zemědělské produktivity a udržitelnosti (EIP-AGRI), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a další politické nástroje na regionální úrovni.

Absorpční kapacita fondů (evropských, vnitrostátních, regionálních) byla optimalizována díky těmto aspektům:

- > řízení regionální inovační sítě, která umožňuje identifikaci více projektů spojených s prioritami S3, zejména v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v soukromém sektoru;
- > nepřetržitá komunikace se zúčastněnými subjekty se specializovaným týmem při podrobném řízení RIS3;
- > intenzivní zapojení do programů meziregionální spolupráce, jako je Interreg Europe, pro porovnání a přizpůsobení RIS3;
- > odkazy na priority hodnotového řetězce vyjadřující to, kam investovat, na základě důkazů a jasných kritérií, což také přispělo k posílení pověsti a atraktivity regionu.

Metodika použitá v Centre Val de Loire ruku v ruce s kritickou podporou platformy S3 se prokázala jako naprosto užitečná, protože díky své blízkosti mohl region Paříže sdílet sociálně-ekonomické dopady RIS3. Čím je region venkovštější, tím důležitější jsou tyto klíčové faktory úspěchu.

Frédéric Pinna

Ředitel DEV'UP Centre-Val de Loire, Francie

Účastníci workshopu, který byl věnován prioritě IKT pro cestovní ruch zaměřený na kulturní dědictví

EUROREGIONÁLNÍ STRATEGIE PŘEKONÁVAJÍ HRANICE

V letech 2014 a 2015 provedla organizace Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) studii o hospodářském rozvoji v příhraničních územích se zaměřením na hranice, které Francie sdílí se svými sousedy, a na tři další evropské hranice. Ze studie vyplývá, že přeshraniční hospodářský rozvoj má mnoho aspektů: podniková partnerství, vývoz nebo poskytování služeb přes hranice, bi-lokace, subdodavatelské vztahy a meziklastrová spolupráce, ale všeobecně se nepovažuje za územní přínos ani za potenciální konkurenční výhodu.

Avšak volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu by neměl probíhat jen na evropském území jako celku, ale také v příhraničních regionech za podpory přeshraniční integrace. Je to potenciální zdroj prosperity, pokud bude koordinován prostřednictvím přeshraničních strategií pro hospodářský rozvoj, například v oblasti inovací.

Vzhledem k tomu, že všechny evropské regiony si musely vypracovat vlastní strategii inteligentní specializace, mohlo by to být podnětné pro vznik společných přeshraničních iniciativ. Pokud jde o francouzsko-španělskou hranici, euroregion Pyreneje-Středozemí (Midi-Pyrénées, Languedoc-

Roussillon, nyní sloučené do Okcitanie, Katalánsko a Baleárské ostrovy) vypracoval euroregionální inovační strategii po zřízení euroregionálního inovačního partnerství v lednu 2013 a územním posouzení strategických odvětví a inovačního potenciálu v partnerských regionech.

Identifikace společného zájmu v těchto S3 umožnila zacílení třech společných pilířů rozvoje v euroregionální strategii: elektronické zdravotnictví, voda a zemědělsko-potravinářský průmysl (spojené pod názvem „Inovace pro zdravý život a aktivní stárnutí“). Je také třeba poznamenat, že euroregion Aquitaine-Euskadi-Navarre zahájil podobný proces ve svém strategickém plánu na období 2014–2020.

Jean Peyrony, generální ředitel Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT), Francie

DALŠÍ INFORMACE

Studie MOT o hospodářském rozvoji v příhraničních územích byla spolufinancována z EFRR v rámci vnitrostátního pomocného programu Europ'Act: <http://bit.ly/2wLOONE>

Euroregion Pyreneje-Středozemí: <http://www.euroregion.eu/en>

Projektový informační list o přeshraničních euroregionálních strategiích pro hospodářský rozvoj a inovace: <http://bit.ly/2jkqZJy>

Euroregion Aquitaine-Euskadi-Navarre: <http://www.aquitaine-euskadi.eu/en/>

POMOŘSKÉ VOJVODSTVÍ PODPORUJE PARTNERSTVÍ A PROJEKTY ZAMĚŘENÉ NA VÝZKUM A VÝVOJ

Procesy rozvoje identifikované v Pomořském vojvodství, včetně zdejších oblastí inteligentní specializace (PSS), definují hlavní politický kontext pro regionální rozvoj a investování veřejných fondů do výzkumu a vývoje. První soutěže projektů v oblasti výzkumu a vývoje v rámci regionálních fondů EU (za 34 milionů EUR) prokázaly značný aplikační potenciál. Tyto investice povedou například k vývoji malého remorkéru s hybridním pohonem, technologické platformy pro pozemní manipulaci s letadly a produktů zabraňujících degradaci chrupavky. Spolufinancováno bylo více než 100 projektů (41 milionů EUR), u kterých se jednalo o investice do vylepšení konkurenceschopnosti firem, a více než 17 milionů EUR šlo na projekty s cílem rozšířit univerzitní infrastrukturu, aby bylo možné poskytovat praktické vzdělávání.

Pro povzbuzení partnerů k tomu, aby smýšleli a jednali s ohledem na rozvoj inovací prováděním projektů v oblasti výzkumu a vývoje, Pomořské vojvodství aplikovalo proces výběru PSS, který měl koncepci „zdola nahoru“ a byl založený na partnerství. Soutěž byla otevřená všem subjektům v regionu – firmám, klastrům, univerzitám a nevládním organizacím. Více než 400 se jich zapojilo do dvouletého procesu, v němž regionální samospráva vybrala čtyři PSS:

- > pobřežní, přístavní a logistické technologie;
- > interaktivní technologie v informačně saturovaném prostředí;
- > ekologicky efektivní technologie při výrobě, přenosu, distribuci a spotřebě energie a paliv a při výstavbě;
- > zdravotnické technologie v oblasti civilizačních chorob a nemocí souvisejících se stárnutím.

Pro systém provádějící inteligentní specializace vytvořené v Pomořském vojvodství jsou klíčové takzvané horizontální

Gdaňský přístav

projekty, které přinášejí potenciální přínosy rozvojem celé specializace a mají prioritní přístup k regionálnímu financování. Partneři PSS se shodli na rozsahu 17 projektů (celkem 75 milionů EUR) např. pro infrastrukturu výzkumu a vývoje.

Činnost subjektů v Pomořském vojvodství je patrná prostřednictvím iniciativ na vytvoření námořního, zdravotnického a vesmírného inkubátoru. Kromě toho tyto subjekty se rostoucí měrou zapojují do mezinárodních projektů: Smart Blue Region (Interreg) nebo INNOLABS (Horizont 2020).

Pro usnadnění kontaktů mezi členy PSS a samosprávou a také sdílených činností v oblasti specializace byly vytvořeny takzvané rady PSS, složené ze zástupců firem, vědeckého sektoru a institucí z podnikatelského prostředí včetně klastrů.

Dialog v Pomořském vojvodství je soustavným rysem politiky místní samosprávy v oblasti hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje. Ukázka výběru PSS na základě přístupu „zdola nahoru“ je pro regionální partnery dozajista zajímavou zkušeností. Díky nekonvenčním a konzistentním rozhodnutím a partnerskému přístupu můžeme určitě být konkurenceschopní na mezinárodním trhu.

Karolina Lipínska

*Odbor hospodářského rozvoje, kancelář
maršálka Pomořského vojvodství, Polsko*

Ceny RegioStars 2017: 24 projektů finalistů pod drobnohledem

Ceny RegioStars i letos obrátily pozornost na nejpozoruhodnější evropské regionální projekty. Odborná porota vybrala ze 103 podaných žádostí 24 finalistů pocházejících z 20 členských států a jedné sousední země. Ceny budou vítězům předány 10. října během Evropského týdne regionů a měst 2017.

LETOS MOHLY ŘÍDICÍ ORGÁNY
PŘEDKLÁDAT PROJEKTY V PĚTI
OCEŇOVANÝCH KATEGORIÍCH:

**INTELIGENTNÍ SPECIALIZACE PRO INOVACE
MSP: od zahájení po provozní fázi**

ENERGETICKÁ UNIE: Opatření v oblasti klimatu

**POSILOVÁNÍ POSTAVENÍ ŽEN A JEJICH AKTIVNÍ
ÚČAST**

VZDĚLÁVÁNÍ A ODBORNÁ PŘÍPRAVA

CITYSTARS: Města a digitální transformace

FINALISTÉ

Inteligentní specializace pro inovace MSP: od zahájení po provozní fázi

1. Bio Base NWE: Vlámsko, Belgie (Evropský fond pro regionální rozvoj – EFRR)

Projekt Bio Base NWE poskytl inovátorům v oblasti biohospodářství a malým a středním podnikům poukázkový systém financování vybavení a technickou podporu. Tato podpora pro vývoj pilotních produktů přilákala pozornost investorů a z pilotních projektů udělala skutečnost. <http://www.biobasenwe.org/>

2. 3D Boost a 3D Invest: Západní Finsko, Finsko (EFRR)

Projekt 3D Boost a 3D Invest spojil znalosti a zdroje 3D tisku v regionálních vzdělávacích institucích. Ty byly pak zpřístupněny společností, které nemají dostatek prostředků ke zkoušení nových technik, které by jim pomohly s výzkumem, vývojem a výrobou nových produktů. <http://3dpirkanmaa.fi/>

3. Science Link: Region Baltského moře (EFRR)

Síť spolupráce hlavních výzkumných středisek zaměřených na měření fotonů a neutronů v regionu Baltského moře zahájila výzvy projektu Science Link k předložení návrhů na využití zařízení centra a poskytla bezplatné poradenství a podporu malým a středním podnikům. Produkty, které byly v rámci projektu

vyvinuty, zahrnovaly vylepšené záchranné vesty, elektronická zařízení a produkty péče o pleť. <https://www.science-link.eu/>

4. IPN TecBIS – Technology Business Innovation Sustainable Growth – Business Accelerator: Centro, Portugalsko (EFRR)

Podnikové urychlovače hrají klíčovou roli v hospodářském rozvoji Portugalska. Od května 2014 pomohl TecBIS více než 23 technologickým malým a středním podnikům, aby inovovaly, rostly a vyvážely. Dohromady tyto firmy nyní zaměstnávají více než 550 vysoce kvalifikovaných odborníků. <http://www.ipn.pt/>

5. SEREN: Wales, Spojené království (EFRR)

Tento projekt pomohl malým podnikům ve Walesu využívat nízkouhlíkové zdroje energie ze zemské kůry pomocí technologických demonstrací, odborné podpory a průmyslových investic. Projekt SEREN podpořil 90 malých a středních podniků, vytvořil 111 pracovních míst, zřídil 28 projektů a vyvinul 36 procesů a produktů. <http://grc.engineering.cf.ac.uk/>

Energetická unie: Opatření v oblasti klimatu

1. Výstavba gymnázia ve městě Põlva: Põlvamaa, Estonsko (EFRR)

V estonském Põlva byla postavena téměř uhlíkově neutrální škola. Veškeré zařízení školy je zaměřeno na energetickou účinnost – vysoce účinný systém rekuperace tepla, speciální izolace,

ekologická okna a vybavení i LED osvětlení, které je napájeno 144 solárními panely na střeše. <http://www.innove.ee/>

2. Inovativní nízkouhlíkové veřejné služby: Manner-Suomi, Finsko (EFRR)

Finská obec Ii snížila své emise CO₂ rychleji než kdekoli jinde v zemi přechodem na obnovitelné zdroje energie a přepracováním svých veřejných služeb. Projekt umožnil občanům sdělit úřadům své nápady na to, jak by se mohly změny šetrně k životnímu prostředí udělat výhodně a snadno. <http://www.greenpolis.fi/en/projektit/>

3. Temperovaná vodní síť Îlot Allar: Provence Alpes Côte d'Azur, Francie (EFRR)

Tento projekt získáváním energie z moře zajišťuje budovám teplo a chlazení. Temperovaná vodní smyčka spojuje stanici na rekuperaci energie z mořské vody v marseilleském přístavu a čerpadla v městských oblastech, odkud je rozváděna energie, která zajišťuje teplo, studený vzduch a horkou vodu. [http://www.massileo.fr](http://www.massileo.fr;); <http://www.europe.regionpaca.fr>

4. Impianto di teleriscaldamento dell'abitato di Montieri: Toskánsko, Itálie (EFRR)

Nový moderní vytápěcí systém napojil italské město Montieri na geotermální elektrárnu v sousedním údolí Travele, čímž občanům poskytl bezpečné, spolehlivé a cenově dostupné vytápění a teplou vodu. Tento systém nahrazuje používání sporáků na dřevo a plynových kotlů, čímž se významně snížila spotřeba energií, náklady a emise skleníkových plynů. <http://www.comune.montieri.gr.it/>

5. SEAP Alps: Alpský region (EFRR)

Komunity evropských alpských regionů jsou zvláště ohroženy globálním oteplováním. Tento projekt vytváří společnou platformu pro alpské obce, aby tak mohly společně vést úspěšné strategie pro zmírňování dopadů / adaptace a energetické akční plány navzdory obtížím, které představuje náročný terén a fakt, že se jedná o různé země. <http://seap-alps.eu/>

Posilování postavení žen a jejich aktivní účast

1. Zvyšování respektu pro rovnost žen a mužů v přeshraniční oblasti mezi Bulharskem a Tureckem – rovnost: Burgas, Bulharsko; Kirklareli, Turecko (program přeshraniční spolupráce IPA)

Tento projekt vytváří semináře o otázkách rovnosti pohlaví a podnikání v bulharském Burgasu a tureckém Kirklareli s cílem vytvořit více pracovních příležitostí pro ženy v pohraničí. Výsledkem je založení výborů pro podnikání žen v obchodních komorách obou zemí.

<http://www.cci-bourgas.org/>; <http://www.genderequality-cbc.eu>

2. Ženy a stavba: Île-de-France, Francie (Evropský sociální fond – ESF)

Projekt Ženy a stavba poskytuje odborné školení v dovednostech, jako je omítání, malování a pokládání obkladů a podlah, které je zaměřené pouze na ženy ve snaze zpochybnit předsudky týkající se ženských rolí na pracovišti. Celkem 98 % stavebních dělníků jsou muži, ale díky síti místních stavebních firem zapojených do projektu si přes 62 % stážistek z tohoto projektu zajistilo pracovní smlouvy v oboru na dobu jednoho roku nebo více. <http://www.habiter-au-quotidien.fr/>

3. Back2Job – Potřebujeme inženýry!: Leine-Weser, Hannover, Německo (ESF)

Navzdory nedostatku pracovníků s dovednostmi v matematice, přírodních vědách nebo technologii je pro ženy s odbornou kvalifikací v těchto oborech návrat do práce po absolvování mateřské dovolené často náročný či skličující. Tento projekt poskytl ženám individuální poradenství, školení, návštěvy veletrhu, vzdělávání a pracovní zkušenosti a zároveň zvýšil povědomí o potřebě flexibility ze strany zaměstnavatelů.

<https://www.bnw.de/>

4. Společně za hranice ticha: Riga, Lotyšsko (OP Lidské zdroje a zaměstnanost)

V rámci tohoto projektu spolupracovala Lotyšská asociace neslyšících s porodnicí v Rize, aby mohla neslyšícím matkám během porodu a prvních pár dní mateřství poskytovat informace a podporu. Tato služba byla tak oblíbená, že partnerství pokračovalo i po skončení projektu.

<http://www.lns.lv/lat/>

5. Koordinace zaměřená na zvýšení integrace obětí genderového násilí na trh práce a jejich sociálního začlenění: Region Murcia, Španělsko (ESF)

Ženám v kraji Murcia hrozí nezaměstnanost více než mužům a těm, které se staly obětí genderového násilí, často chybí dovednosti a důvěra na to, aby se znovu vrátily na trh práce. Tento projekt podporuje oběti genderového násilí pomocí akčních plánů, školení a grantů. Do června 2016 si 57 % žen podílejících se na tomto projektu našlo práci. <http://www.sefcarm.es/>

6. Agile Nation 2: Wales, Spojené království (ESF)

Ve Walesu dvakrát více žen než mužů pracuje na málo placených pracovních místech. Agile Nation 2 je program rozvoje kariéry, který nabízí školení a poradenství, které ženy povzbuzují k zapojení se do managementu a k výběru netradičních zaměstnání. K dnešnímu dni podpořil tento program 1336 účastnic a 304 podniků. <https://www.cteg.org.uk/>

Vzdělávání a odborná příprava

1. EkoBiz: Split–Dalmácie, Chorvatsko (OP Lidské zdroje)

S cílem zabránit vylidňování a nezaměstnanosti v regionu poskytl program EkoBiz více než 100 mladým a novým zemědělcům odborné školení a obchodní poradenství v oblasti ekologického zemědělství. S pomocí finančních prostředků z EU již 15 účastníků založilo novou farmu. <http://www.rera.hr/>

2. Dote Unica Lavoro: Lombardie, Itálie (ESF)

Tento projekt podporuje podnikání v Lombardii tím, že profiluje jednotlivé uchazeče o zaměstnání na základě jejich zkušeností, délky nezaměstnanosti, pohlaví a věku a poskytuje jim podporu přizpůsobenou jejich podmínkám. Během první fáze projektu si práci našlo 54 275 lidí. <http://www.fse.regione.lombardia.it/>

3. PFK – Podmiotowe Finansowanie Kształcenia: Malopolské vojvodství, Polsko (Program Operacyjny Kapitał Ludzki)

Zjednodušený poukazový systém programu PFK, který poskytuje malým a středním podnikům přístup k financovaným vzdělávacím programům, se vyhýbá administrativním omezením a zaručuje vysoké standardy školení. Systém odstraňuje komplikované postupy a zajišťuje řádné využívání veřejných prostředků. Užitek z něj mělo již více než 7000 zaměstnavatelů. <http://www.wup-krakow.pl/>

ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

4. European Coworkings EOI: Madrid, Španělsko (ESF)

Tento program poskytuje španělským podnikatelům příležitost spojit se a získat znalosti od různých zkušených mentorů z jiných zemí. Každý podnikatel může využít individuálně připravených, on-line a osobních školení a příležitostí ke spolupráci s vlastníky místních podniků a potenciálními partnery. Do dnešního dne bylo vytvořeno 102 mezinárodně zaměřených španělských firem. <https://www.eoi.es/>

CityStars: Města a digitální transformace

1. SOHJOA: Helsinky–Uusimaa, Finsko (politika soudržnosti)

Projekt SOHJOA zkouší automatizované minibusy, které poskytují službu „poslední míle“, která se obecně považuje za nejnáročnější a nejnákladnější část veřejné dopravy. Pokusy, které již probíhají na otevřených silnicích a ve smíšené dopravě, mají za cíl přispět k přechodu od soukromých automobilů k udržitelným, autonomním a ekologickým dopravním řešením. <http://sohjoa.fi/>

2. Síla inteligentních služeb Düsseldorf a Amsberg, Německo (EFRR)

Tento projekt, který si dal za cíl umožnit seniorům žít nezávisle i nadále ve svých vlastních domovech, vyvinul platformu internetu věcí, která vzdáleně spravuje různé technologie. Tato uživatelsky přívětivá zařízení mohou shromažďovat data

o hmotnosti a hydrataci, detekovat pády, dávkovat denní léky a volat o pomoc.

<http://bit.ly/2xhKQhN>; <http://bit.ly/2eRPNUh>

3. Karta pro malopolskou aglomeraci (MKA): Malopolské vojvodství, Polsko (EFRR)

Projekt MKA vyvinul integrované řešení pro všechny vlaky, městskou dopravu a parkoviště v polských městech Krakov a Tarnow. Pomocí jediné karty, mobilní aplikace a předplatného umožňuje projekt MKA cestujícím zakoupení obyčejné, integrované nebo sezónní jízdenky pomocí několika jednoduchých kliknutí. <http://www.mka.malopolska.pl/>

4. Implementace integrované platformy veřejných služeb a elektronických plateb ve městě Olsztyn: Region Pólnocny; Warmińsko-Mazurskie, Polsko (EFRR)

Obec Olsztyn integrovala a zavedla elektronické služby pro vyřizování místních daňových přiznání, prohlášení o majetku, parkovacích lístků, pokut a dalších. Tento elektronický portál šetří čas a námahu, neboť občanům umožňuje snadnější přístup k jejich osobním informacím, aniž by museli navštěvovat radnici, a umožňuje jim podávat dokumenty a platby on-line a včas. <http://www.olsztyn.eu/>

DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

Podnikání v regionech a městech EU

„Podnikání v Evropské unii“ je série zpráv, které analyzují obchodní a regulační prostředí ve městech a regionech EU. Vydává je skupina Světové banky ve spolupráci s Evropskou komisí. První zpráva týkající se 22 měst Bulharska, Maďarska a Rumunska byla představena 13. července v bulharské Sofii.

Tato zpráva, která je první z řady nižších než vnitrostátních zpráv vypracovaných skupinou Světové banky na žádost Evropské komise a je financována Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro regionální a městskou politiku, řeší řadu otázek, jako jsou: Jak mohou evropské země a regiony zlepšit své podnikatelské prostředí a zvýšit konkurenceschopnost místního hospodářství? Proč jsou místní správa a instituce tak důležité k vytváření podmínek pro udržitelný a spravedlivý růst? Jaké nástroje mají místní rozhodovací činitelé k dispozici, aby společnosti zůstávaly a rozrůstaly se ve svém regionu nebo městě?

Zpráva byla vypracována ve spolupráci s vládami tří dotčených zemí: Bulharska, Maďarska a Rumunska. Po tradičním modelu „Podnikání“ Světové banky, který každý rok hodnotí největší obchodní města světa, jde tento projekt poprvé za hranice Sofie, Budapešti a Bukurešti a rozšiřuje se o 22 dalších měst: šest v Bulharsku, sedm v Maďarsku a devět v Rumunsku.

Tato zpráva analyzuje obchodní předpisy týkající se malých a středních domácích firem v pěti oblastech: založení podniku, vyřízení stavebního povolení, přístup k elektřině, registrace nemovitosti a vymáhání smluv.

Osvědčené postupy

Zpráva rovněž obsahuje zajímavé srovnání se 187 dalšími ekonomikami na celém světě, a co je ještě důležitější, poskytuje praktická doporučení a osvědčené postupy pro zlepšení podnikatelského prostředí.

Hlavní závěry zprávy *Podnikání v Evropské unii 2017: v Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku* jsou vidět rozdíly i společné trendy jak mezi zeměmi, tak mezi městy.

Obchodní předpisy a jejich implementace se podstatně liší nejen mezi zeměmi Bulharska, Maďarska a Rumunska, ale i uvnitř zemí samotných – s největšími rozdíly v Bulharsku a Rumunsku.

Žádné město nevyuniklo ve všech pěti měřených oblastech, mezi 22 srovnávanými městy se každé umístilo v horní polovině alespoň v jednom ukazateli a ve spodní polovině v nejméně jednom jiném ukazateli.

Každá země má města, která překračují průměr EU v alespoň jedné oblasti: Města Varna a Pleven v Bulharsku v založení podniku, města Pecs a Szeged v Maďarsku v oblasti řešení stavebních povolení, všechna maďarská města a město Oradea v Rumunsku vyniká v registraci nemovitosti a většina měst průměr překračuje i v prosazování smluv. Žádné město se nicméně neblíží průměru EU v oblasti přístupu k elektřině.

Budapešť a Sofie zaostávají za většinou menších měst ve svých zemích. Naopak Bukurešť se umístila v horní polovině rumunských měst ve většině měřených oblastí a prokazuje tak svůj potenciál pro efektivní řešení vysoké poptávky po podnikatelských službách.

Úředníci, kteří souhlasí s reformou, mohou hmatatelným způsobem zlepšit místní podmínky napodobením osvědčených postupů z jiných měst a zemí. Bulharská města by mohla usnadnit podnikání tím, že by přijala osvědčené postupy uplatňované ve Varně.

Maďarská města by mohla zlepšit přístup k elektřině napodobením postupů používaných v Szegedu a Szekesfehervaru. A Temešvár dává příklad zase rumunským městům v oblasti vymáhání smluv.

Využívání místních silných stránek

Komisařka pro regionální politiku Corina Crețu v komentáři k této zprávě uvedla: „Prostřednictvím této zprávy se Komise a Světová banka opět spojily ve snaze vytvářet příznivé podnikatelské prostředí, které je důležitou součástí při zajišťování

JAK BLÍZKO JE TĚCHTO 22 MĚST K NEJLEPŠÍM REGULAČNÍM POSTUPŮM NA SVĚTĚ?

Město (země)	Založení podniku		Vyřizování stavebních povolení		Získání elektřiny		Registrace nemovitosti		Vymáhání smluv	
	Skóre DTF	Pořadí	Skóre DTF	Pořadí	Skóre DTF	Pořadí	Skóre DTF	Pořadí	Skóre DTF	Pořadí
Burgas (Bulharsko)	90,05	3	69,23	11	65,49	3	70,67	18	72,68	15
Pleven (Bulharsko)	90,50	2	71,92	8	54,66	13	70,44	19	73,63	12
Plovdiv (Bulharsko)	90,05	3	68,30	12	65,06	5	69,59	21	72,36	17
Ruse (Bulharsko)	88,33	11	71,34	9	54,71	12	71,53	17	75,38	7
Sofie (Bulharsko)	86,82	21	72,75	6	54,64	14	69,23	22	67,04	20
Varna (Bulharsko)	90,56	1	70,53	10	59,05	10	70,19	20	74,23	9
Budapešť (Maďarsko)	87,28	20	67,89	13	63,25	7	80,08	6	73,75	11
Debrecen (Maďarsko)	87,61	13	72,71	7	63,36	6	81,16	1	81,72	1
Győr (Maďarsko)	87,32	18	73,35	5	63,25	7	80,80	4	74,20	10
Miskolc (Maďarsko)	87,61	13	73,47	4	61,76	9	80,92	2	79,53	2
Pécs (Maďarsko)	87,61	13	75,58	1	65,21	4	79,96	7	77,07	4
Szeged (Maďarsko)	87,57	16	74,38	2	67,46	1	80,80	4	75,98	6
Szekesfehervar (Maďarsko)	87,32	18	73,70	3	65,53	2	80,92	2	79,12	3
Brasov (Rumunsko)	88,78	9	56,28	17	49,56	19	74,65	9	64,24	22
Bukurešť (Rumunsko)	89,53	5	58,09	15	53,23	15	74,65	9	72,25	18
Kluž (Rumunsko)	88,78	9	54,32	20	50,41	18	73,81	16	73,34	14
Constanța (Rumunsko)	87,52	17	49,26	21	49,06	20	74,65	9	75,04	8
Craiova (Rumunsko)	86,27	22	61,31	14	53,01	16	74,65	9	73,37	13
Jasy (Rumunsko)	88,28	12	56,01	18	57,76	11	74,65	9	72,64	16
Oradea (Rumunsko)	89,53	5	57,84	16	50,80	17	75,48	8	72,01	19
Ploiești (Rumunsko)	89,53	5	54,40	19	47,22	21	74,64	15	65,86	21
Temešvár (Rumunsko)	89,53	5	48,92	22	43,56	22	74,65	9	76,13	5

Zdroj: Databáze Doing Business.

Poznámka: Skóre DTF (vzdálenost na hranici) ukazuje, jak daleko je příslušné místo od nejlepšího výkonu dosaženého jakoukoli ekonomikou v příslušném ukazateli Podnikání. Toto skóre má škálu od 0 do 100, přičemž 100 představuje hranici nejlepších osvědčených postupů (čím vyšší je skóre, tím lépe).

agendy konkurenceschopnosti a růstu v regionech EU. Zpráva ukazuje, že se musíme soustředit na vytváření správných podmínek a zároveň přitom spoléhat na místní potenciál a zdroje. Tento přístup, založený na územní úrovni, byl také jádrem zprávy o posílení inovací v evropských regionech.“

Regionální ředitel Světové banky pro Evropskou unii Arup Banerji dodal: „Chceme zákonodárcům na různých úrovních – evropské, vnitrostátní a místní – poskytnout důkazy, které jim při strategických rozhodnutích pomohou podporovat lepší regulační rámec pro rozvoj a růst.“

Série zpráv Podnikání v Evropské unii 2017 vychází z dřívějších vnitrostátních vydání z Itálie, Španělska a Polska. V následujících měsících budeme pokračovat i v dalších čtyřech zemích: v České republice, na Slovensku, v Portugalsku a v Chorvatsku.

Tato zpráva představuje cenný přínos pro zprávy jednotlivých zemí v evropském semestru a úzce souvisí s iniciativou pro

zaostávající regiony. Tuto iniciativu zahájila v červnu 2015 komisařka Crețuová s cílem přezkoumat faktory, které brání růstu a investicím v regionech EU s nízkými příjmy a nízkým růstem (zaostávající regiony). Určení kritických aspektů rozvoje by mohlo napomoci při navržení možných řešení pro zvýšení růstu a zvýšení příjmů v těchto regionech.

Dokument, zveřejněný v dubnu 2017, analyzuje investiční potřeby, determinanty růstu, makroekonomický rámec a potřebu strukturálních reforem. Navíc podává konkrétní podněty k řešení překážek růstu v pilotních regionech Polska a Rumunsko. Autoři tak upozorňují na důležitost investice do politiky soudržnosti, díky které bude i nadále možné pomáhat evropským regionům ve zlepšování každodenních životů svých občanů. ■

DALŠÍ INFORMACE

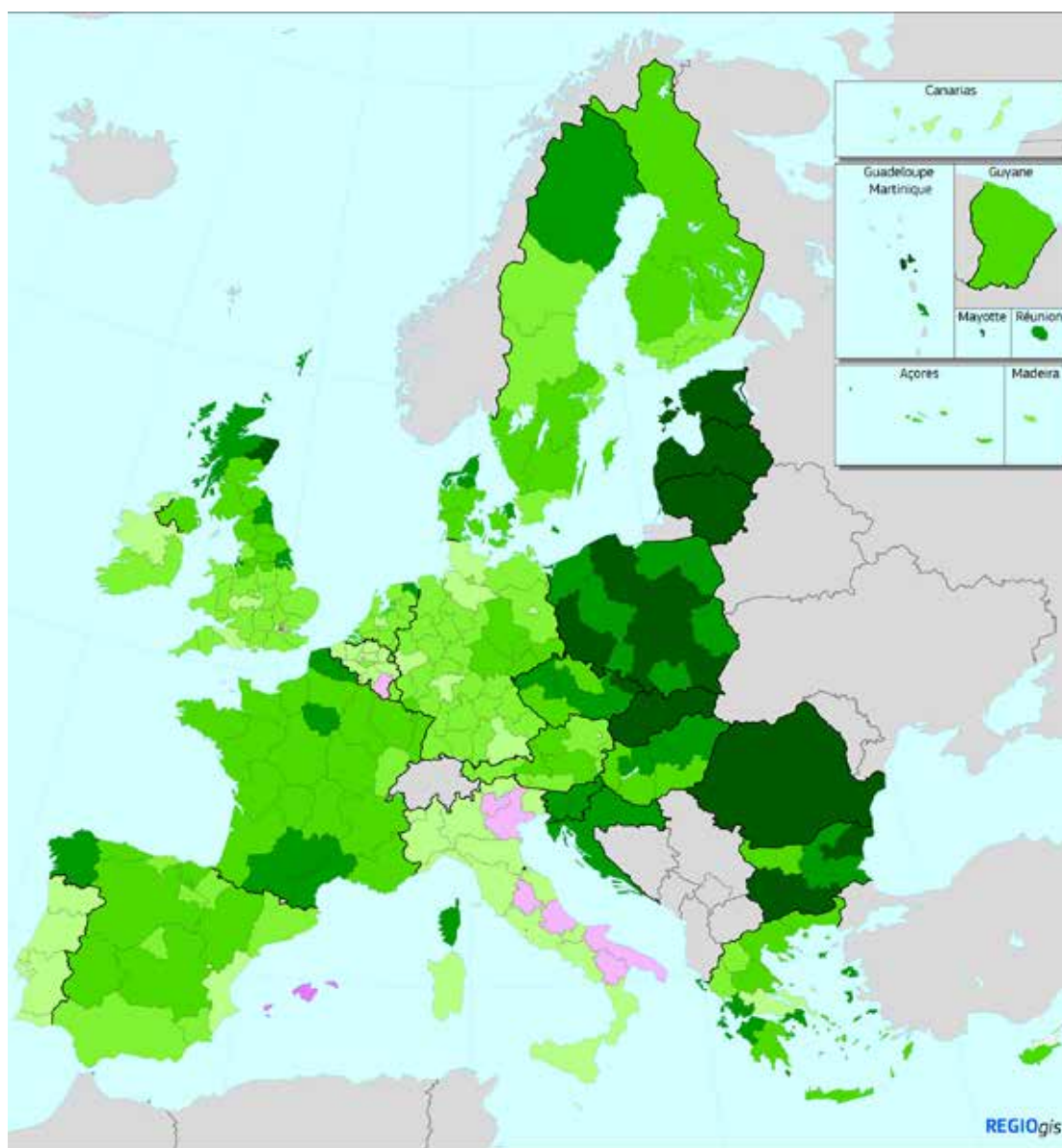
<http://www.doingbusiness.org>

V regionech EU se obnovuje hospodářský růst

Po dvojnásobné recesi v roce 2008 a 2011 nyní hospodářství EU roste přibližně o 2% za rok. Prakticky všechny regiony EU vykázaly růst HDP na obyvatele v období od roku 2001 do roku 2008 (mapa 1) s tempem více než 5% za rok v mnoha regionech EU-13. V méně rozvinutých regionech

i přechodových regionech byl růst nadprůměrný, což jim pomohlo vyrovnat krok. V letech 2009 až 2015 vedla hospodářská krize ke snížení HDP na obyvatele přibližně ve 40% regionů, zejména v Irsku, Itálii, Španělsku, Portugalsku a Řecku. Ve většině řeckých regionů krize snížila HDP na obyvatele o více než 3% za rok

1. SKUTEČNÝ RŮST HDP NA OBYVATELE, 2001–2008

Roční průměrná změna ve srovnání s předchozím rokem, v %

EU-28=1,8

Zdroje: odhady Eurostat, GŘ REGIO

0 500 km

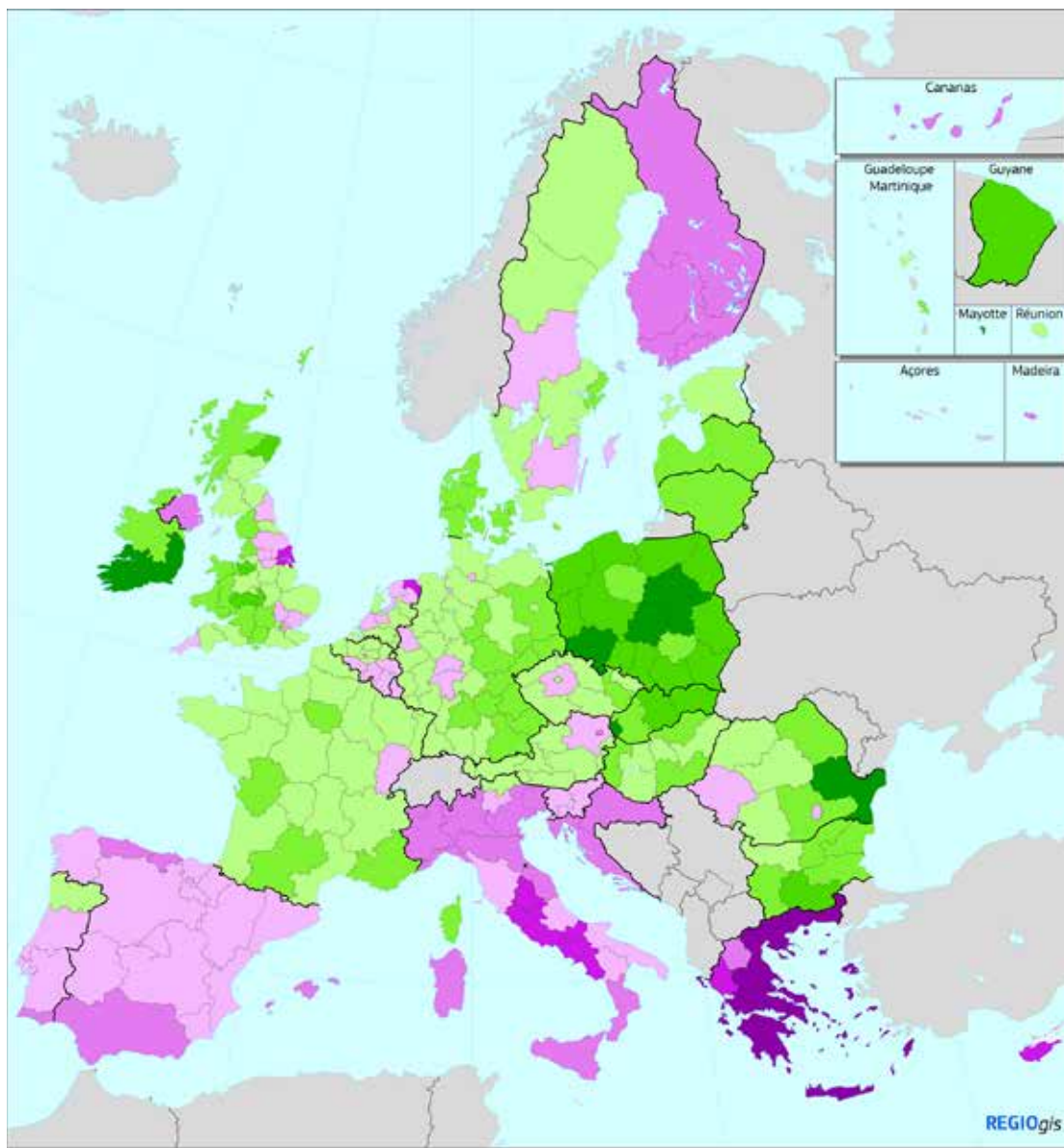
© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

(mapa 2). Krize zastavila snižování rozdílů a mnoho méně rozvinutých regionů a přechodových regionů prodělávalo pokles nebo rostlo pomaleji než EU, ale v roce 2015 se hospodářské rozdíly opět začaly zmenšovat.

Politika soudržnosti přispěla k ochraně prorůstových veřejných investic tím, že se ve většině postižených členských států snížily požadavky na vnitrostátní spolufinancování v programech politiky soudržnosti. Prostřednictvím takových investic tyto členské státy posílily potenciál k dlouhodobému hospodářskému růstu a podpořily obnovu.

Podle nedávných modelových simulací je HDP v EU výrazně vyšší díky programům politiky soudržnosti v letech 2007–2013, zejména v zemích soudržnosti. Díky této politice měly v roce 2015 členské státy, které vstoupily do EU v letech 2004 a 2007, o 4% vyšší HDP. V jižní Evropě politika soudržnosti přispěla ke zmírnění propadu HDP. Bez politiky soudržnosti by HDP například v Řecku bylo o 2% nižší a v Portugalsku o 1,5% nižší. Největší dopady jsou patrné na regionální úrovni. V roce 2015 byl HDP v méně rozvinutých regionech Dél-Alföld, Dél-Dunántúl (Maďarsko) nebo Severen centralen (Bulharsko) o 6,9%, 5,9% resp. 5,4% vyšší právě díky politice soudržnosti. ■

2. SKUTEČNÝ RŮST HDP NA OBYVATELE, 2009–2015

Roční průměrná změna ve srovnání s předchozím rokem, v %

EU-28=1,8

Zdroje: odhady Eurostat, GŘ REGIO

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Proměna švédského regionu Norra Mellansverige prostřednictvím inovací

Bohaté přírodní zdroje udělaly ze švédského regionu Norra Mellansverige, na severní hranici Evropské unie, silnou průmyslovou oblast. Jeho geografická poloha ale zároveň podtrhuje důležitost evropské politiky soudržnosti, a to nyní i v budoucnosti.

Švédský region Norra Mellansverige pokrývá přes 64 000 km², což představuje 16 % územní plochy země, a je domovem 11 % obyvatelstva. Rozkládá se v centrální oblasti země a patří do něj tři správní oblasti: Gävleborg, Dalarna a Värmland, včetně největšího městského centra této oblasti, města Gävle, s přibližně 100 000 obyvateli.

Díky bohatým přírodním zdrojům, lesnictví a nalezištím rudy se zde rozvinula tradiční výrobní odvětví, jako je ocelářský a papírenský průmysl, která se s obratem v miliardách eur výraznou měrou podílela na švédském vývozu. V důsledku růstu nových odvětví, jako je IKT nebo turismus, jsou ale tato tradiční odvětví na ústupu. Pro budoucí prosperitu této části Švédska jsou klíčové inovace.

Švédsko, jako jedna z bohatších zemí EU, je v oblasti inovací lídrem. V porovnání se sousedními regiony však Norra Mellansverige zaostává – má méně center excelence pro výzkum a vývoj a také nižší růst. Výjimkou je univerzita v Karlstadu, která udržuje úzkou spolupráci s místními podniky a aktivně se podílí na výzkumných a inovačních projektech programu Evropské komise Horizont 2020.

Inteligentní specializace, stavění na silných stránkách regionu a spojování zúčastněných subjektů, včetně podniků, výzkumníků a veřejných orgánů, se prokázalo jako zásadní při podpoře investic, rozvoji nových strategií a hledání nových partnerství vně. Například Dalarna je členem úspěšného programu Vanguard Initiative, který byl v roce 2014 spuštěn na podporu průmyslové modernizace a spolupráce. Z inteligentní specializace mají užitek nejen odvětví špičkových technologií, ale také například turismus a sociální služby.

„Švédský region Norra Mellansverige plně podporuje strategii inteligentní specializace a považuje tento proces za nesmírně důležitý při určování priorit regionu tím nejlepším způsobem,“ potvrzuje Sune Ekbåge, předseda partnerství pro strukturální fondy ve švédském regionu Norra Mellansverige (viz rozhovor).

„Inteligentní specializace, stavění na silných stránkách regionu a spojování zúčastněných subjektů, včetně podniků, výzkumníků a veřejných orgánů, se prokázalo jako zásadní při podpoře investic, rozvoji nových strategií a hledání nových partnerství vně.“

Vstříc znalostní společnosti

Jedním problémem je, že poměr obyvatelstva v produktivním věku s úplným terciárním vzděláním je nižší než celostátní průměr a zároveň je zde vyšší nezaměstnanost – zvláště mezi mladými lidmi. Nezbytný je proto rozvoj nových dovedností a vzdělávací systém, který podporuje znalostní společnost a oběhové hospodářství. Podpora Evropského sociálního fondu (ESF) je důležitá při zlepšování dovedností a v boji proti nezaměstnanosti mladých.

Zajišťování pracovních míst pro mladé pomůže zastavit postupný pokles už tak řídké a stárnoucí populace. Velké vzdá-

lenosti mezi městskými centry vedou k nákladné dopravě a ztěžují spolupráci. V minulosti byl navíc omezený přístup k širokopásmovému internetovému připojení, což v případě průmyslových odvětví i odloučených domácností zpomalovalo rozvoj klíčových služeb založených na IKT.

Jednou z prioritních investic strukturálního fondu EU do roku 2020 proto bude rozšíření přístupu k širokopásmovému internetovému připojení v rámci celého regionu. Lepší komunikace posílí místní konkurenceschopnost a také obyvatelům švédského regionu Norra Mellansverige ukáže, že podpora ze strany EU může přímo zlepšit i jejich životní situaci.

Ke konkrétním cílům programového období 2014–2020 pro švédský region Norra Mellansverige patří intenzivnější výzkum a inovace, zvláště mezi malými a středními podniky (MSP), zavedení vysokorychlostního širokopásmového připojení, digitalizace a elektrického obchodování, podpora začínajících podniků a podnikatelského prostředí a přijetí nových technologií pro směřování k nízkouhlíkovému hospodářství.

Boj proti diskriminaci

Základna tradičních odvětví ve švédském regionu Norra Mellansverige měla sklon k rozdělování trhu práce podle pohlaví. V rámci boje proti tomuto problému zdůrazňují tyto tři regiony v politice EU pro oblast výzkumu a inovací zásady rovnosti a nediskriminace. Värmland byl prvním regionem v Evropě, který přezkoumal strategii inteligentní specializace z hlediska rovného postavení žen a mužů, a Dalarna a Gävleborg podnikly kroky k zavedení zásad rovnosti pohlaví a sociální tolerance do inovačních iniciativ.

Procento obyvatel, kteří se narodili v zahraničí, je v daném regionu pod celostátním průměrem a sociální začleňování je pro přistěhovalce z neskandinávských zemí obtížné. S nedávným příchodem uprchlíků do obcí po celém Švédsku však financování ESF pomáhá podpořit integraci ve švédském regionu Norra Mellansverige, a to například poskytováním vzdělávacích a jazykových kurzů, které nově příchozím mužům a ženám umožňují nalézt práci. V Gävleborgu projekt KIVO, financovaný z ESF, vyvinul model pro rychlejší integraci nových pracovníků do služeb zdravotní a sociální péče.

Ve švédském regionu Norra Mellansverige také probíhají čilé přeshraniční aktivity v rámci EU i mimo ni, například účast na programech Interreg pro Švédsko-Norsko a pro region Baltského moře. V poslední zmíněné oblasti se například pracuje na projektu, který podporuje interakci mezi vědeckými parky kolem Baltského moře.

Politika soudržnosti a investice EU do roku 2020 i dále hrají zásadní roli ve vývoji švédského regionu Norra Mellansverige směrem k inteligentní, znalostní společnosti a při zvyšování prosperity obyvatel. ■

DALŠÍ INFORMACE

Programové období 2014–2020 pro švédský region Norra Mellansverige: <https://tillvaxtverket.se/>

Uznání přínosů členství v EU

Sune Ekbåge, předseda partnerství pro strukturální fondy ve švédském regionu Norra Mellansverige, řekl pro časopis *Panorama*, že tento řídce osídlený region využívá politiku soudržnosti a strukturální a sociální fondy k tomu, aby ovlivnil jak důležité strategické otázky, tak i otázky týkající se společnosti.

Jak reagujete na obecné vnímání, že Švédsko jako čistý přispěvatel nepotřebuje pomoc politiky soudržnosti?

Má-li EU zůstat sdružením všech svých členských států s přínosem pro všechny občany, pak je nebezpečné domnívat se, že některé její části politiku soudržnosti nebo strukturální fondy nepotřebují. Je nesmírně důležité vidět velký obraz spolu se všemi druhy problémů a ve všech odborných oblastech. Někteří z řad obecné veřejnosti mají tendenci dívat se na EU jako na nějakou zbytečnou a/nebo cizorodou organizaci. Úplné zrušení strukturálních fondů by mohlo tyto tendence ještě více posílit. Strukturální fondy pomáhají lidem jasně si uvědomit, že členství v EU přináší výhody a výsledky nejen ve velkých strategických otázkách, ale také v záležitostech týkajících se společnosti, jako je nezaměstnanost a integrace mládeže.

Švédsko je bohatá země, ale i zde některé regiony čelí větším obtížím než ostatní. Švédský region Norra Mellansverige je právě jedním z nich. Centralizace a urbanizace ovlivňují úroveň

vývoje i ve švédských regionech. Strukturální fondy pomáhají zlepšit podmínky pro regiony s náročnějšími výzvami v podobě nezaměstnanosti, inovační síly atd. Některé části našeho regionu trpí vysokou nezaměstnaností. Několik projektů Evropského sociálního fondu (ESF) sehrálo důležitou roli při snižování nezaměstnanosti mládeže tím, že se soustředilo na mladé lidi, kteří se nacházejí daleko od nejbližších pracovních příležitostí nebo je pro ně těžké se za práci přestěhovat. Tyto fondy budou mít výrazný vliv v budoucnosti, kdy budeme čelit náročným sociálním otázkám.

V červenci Komise přijala sdělení o inteligentní specializaci. Do jaké míry se váš region podílí na využití potenciálu pro inovaci a konkurenceschopnost v evropských regionech?

Všechny tři regiony, které tvoří oblast Norra Mellansverige, vypracovaly své vlastní strategie pro inteligentní specializaci založené na silných stránkách a příležitostech pro růst každého regionu. Pokud jde o region Norra Mellansverige, přispělo to k lepší soudržnosti

v rámci regionu, k pevnějším vazbám při spolupráci mezi podniky, organizacemi a vysokými školami a k politickému zaměření na prioritní oblasti. Některými ze silných stránek jsou inteligentní průmysl, biohospodářství, digitalizace a inovační zkušební průmysl. Tyto strategie mají genderovou perspektivu, což je potřeba, protože náš pracovní trh je silně genderově segregovaný. Při určování priorit projektu také sehrály významnou roli strategie inteligentní specializace v partnerství se strukturálními fondy.

Inteligentní specializace se prokázala jako účinný a transformační nástroj pro zvýšení výzkumu a inovací, což přispívá k vyšší konkurenceschopnosti na regionální a evropské úrovni. Tento přístup byl úspěšný při upřesňování priorit a dosažení dlouhodobějšího a systematictějšího přístupu k politice v oblasti výzkumu a inovací. Náš region je členem iniciativy Vanguard, která se díky internacionalizaci ukázala jako velmi úspěšná.

Ale abych vám odpověděl: Švédský region Norra Mellansverige se aktivně angažuje ve strategii inteligentní specializace

a považuje celý proces za nesmírně důležitý pro co možná nejlepší určení priorit regionu.

Jaký výsledek očekáváte na konci období 2014–2020?

Jaká poučení jste získali z předchozího programového období?

Jednou z nejdůležitějších otázek během programového období bylo zjišťování možností financování pro zavádění širokopásmového připojení prostřednictvím strukturálních fondů. V této oblasti vidíme velmi hmatatelné a klíčové výsledky. Fondy tyto procesy iniciovaly a vygenerovaly další finanční prostředky, které nakonec umožnily zavedení širokopásmového připojení obyvatelům a podnikům v regionu. Jde o zásadní část vývoje, která je pro přežití našeho regionu nezbytná. Podnik musíte být schopni provozovat kdekoli ve Švédsku a širokopásmové připojení je klíčovým faktorem konkurenceschopnosti. Takže tady určitě uvidíme výborné výsledky. Díky tomuto projektu naši občané také měli příležitost jasně si uvědomit, že EU hraje významnou roli i na místní úrovni.

V našem regionu jsou investice v oblasti výzkumu a inovací podporované těmito prostředky velmi důležité pro udržení stávajícího průmyslu i pro udržení a získávání potřebných dovedností. Tyto fondy umožnily spolupráci mezi podniky a institucemi vyššího vzdělávání. Může se stát, že v krátkodobém horizontu nevidíme hmatatelné výsledky, ale výsledky se v příštím programovém období projeví ve formě nových podniků, nových inovací atd.

“V našem regionu jsou investice v oblasti výzkumu a inovací podporované těmito prostředky velmi důležité pro udržení stávajícího průmyslu i pro udržení a získávání potřebných dovedností.”

Fond ESF hrál a nadále hraje důležitou roli v řešení obtížných sociálních otázek, které se někdy objevují příliš rychle. Jedním z příkladů je proud uprchlíků, kteří do Švédska nedávno přišli, což v krátkodobém horizontu zatížilo místní úřady v několika regionech. Projekty ESF pomohly místním orgánům při integraci těchto lidí, kteří budou pro náš region přínosem.

Švédský region Norra Mellansverige je řídce osídlený region na severu EU.

Řekl byste s ohledem na tuto skutečnost, že můžete mít nějaký užitek z evropské územní spolupráce?

Existuje několik příkladů projektů a iniciativ, kterých se hráči ze švédského regionu Norra Mellansverige účastní v rámci územní spolupráce. Naš region je zapojen hlavně do programu Interreg

mezi Švédskem a Norskem, ale má příležitost účastnit se i programů Interreg v regionu Baltského moře, Severního moře i Interreg Europe. Jedním z příkladů je projekt zaměřený na zvyšování znalostí a interakce mezi vědeckými parky v oblasti Baltského moře. Tento projekt navíc vytvoří způsob strukturované spolupráce na institucionální úrovni, což zase přinese prospěch našim společnostem. Firmy získají přístup k sítím a kontaktům v ostatních pobaltských zemích, což jim umožní rozšířit své trhy. Je nesmírně důležité, aby si naše společnosti rozvíjely více mezinárodního rozhledu, aby mohly oslovit nové zákazníky a partnery.

Přestože Norsko není členem EU, je největším obchodním partnerem Švédska a my značně těžíme z programu Interreg mezi Švédskem a Norskem, který stimuluje přeshraniční spolupráci. Tato spolupráce má mimo jiné podobu zlepšení železniční dopravy přes hranice nebo úsilí o snížení obchodních překážek. ■

Švédský region Norra Mellansverige

OBYVATELSTVO: podle údajů z roku 2014 na území o rozloze 63 968 km² žije 833 580 obyvatel, což je přibližně 11 % z celkového počtu obyvatel.

VÝZKUMNÉ KAPACITY: v regionu je mnoho silných hráčů a zúčastněných stran v oblasti výzkumu a inovací, ale poměrně málo tradičních center excellence. V regionu jsou tři univerzity – Karlstadská univerzita, Dalarnská univerzita a Univerzita v Gävle. Karlstadská univerzita velmi úspěšně úzce spolupracuje s podnikatelskou obcí a má skvělé výsledky při zajišťování financování programu Horizont 2020.

TRH PRÁCE: hlavním zdrojem zaměstnanosti je výrobní sektor, po němž následuje odvětví služeb s podílem 16,8 % na zaměstnanosti v regionu. Výzvy, jimž region Norra Mellansverige čelí, zahrnují nízký růst, vysokou nezaměstnanost mladých lidí, nízkou intenzitu výzkumu a vývoje a špatný přístup k širokopásmovému připojení v řídce osídleném regionu, který zahrnuje velmi rozsáhlé oblasti, což způsobuje vysoké dopravní náklady. Region aktivně prosazoval horizontální sociální problematiku ve vztahu k regionálnímu růstu, politice v oblasti výzkumu a inovací a integraci zásad rovnosti a nediskriminace.

SILNÉ STRÁNKY: převládají tradiční kapitálově náročná odvětví, jako je ocelářství, strojírenství, papírenství a výroba buničiny. Dalšími důležitými odvětvími jsou výroba strojů, vozidel, zpracování potravin, IKT a cestovní ruch. Díky silným exportním společnostem se špičkovými dovednostmi a průmyslovým know-how na světové úrovni má tento region několik oblastí na velmi vyspělé úrovni, například zdokonalené materiály, biopodnikářství v lesnictví, obnovitelné energie a přenos elektřiny. Podnikatelské klastry ve vyspělých průmyslových a servisních inovacích se sdružují s univerzitami, vysokými školami a správními orgány za účelem řešení společenských výzev prostřednictvím sdílených odborných znalostí v oblasti energetiky, zdravého pracovního života a inovativních služeb sociální péče.

INTELEKTUÁLNÍ SPECIALIZACE: každý ze tří krajů v regionu Norra Mellansverige má svou vlastní strategii inteligentní specializace a určil svá specifická silná odvětví. Regiony a klastry v této oblasti mají dlouholetou tradici spolupráce a sdílení zkušeností. V rámci projektu Inteligentní specializace EFRR v regionu Norra Mellansverige se tři kraje snaží o vytváření sítí mezi univerzitami a klastrovými organizacemi.

ŠIROKOPÁSMOVÉ PŘIPOJENÍ VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH REGIONU NORRA MELLANSVERIGE

Po mnoho let byla dostupnost vysokorychlostního širokopásmového připojení ve venkovských a řídko osídlených oblastech regionu Norra Mellansverige velmi omezená. Kraj Värmland má mnohem horší dostupnost než ostatní kraje ve Švédsku, přičemž jedním z důvodů je nedostatek místních propojovacích sítí (regionálních dopravních sítí).

Vzhledem k tomu, že Värmland, podobně jako celý region Norra Mellansverige, je řídko osídlen, vesnice a domácnosti jsou od sebe daleko a mají stárnoucí populaci. Veřejní i soukromí poskytovatelé širokopásmového připojení projeví jen malý zájem o rozšíření svých širokopásmových sítí do těchto venkovských oblastí.

Nedostatek vysokorychlostního širokopásmového připojení zde představuje pro firmy významnou překážku, ohrožuje další urbanizaci a brání integraci. Firmy ve venkovských oblastech jsou mnohem častěji než v městských oblastech řízeny ženami.

Kraj Värmland má průmysl s vysoce mezinárodním charakterem, který je závislý na vývozu a potřebuje stabilní širokopásmové sítě. Zpracovatelský průmysl tohoto regionu je charakteristický hlavně ocelářstvím, strojírenstvím, papírenstvím, výrobou buničiny a také těžebním průmyslem. Tato průmyslová odvětví se restrukturalizují směrem k modelu s vyšším kapitálem, službami a znalostním obsahem, a proto jsou závislá na dostupnosti širokopásmového připojení. V regionu Norra Mellansverige se spolu s potravinářským průmyslem, obchodem, lesnictvím a farmařením rozvíjí také cestovní ruch.

Na tři projekty budování místních propojovacích sítí (regionálních dopravních sítí) byly z Evropského fondu pro regionální rozvoj vyhrazeny finanční prostředky ve výši 200 milionů švédských korun (přibližně 20 milionů EUR). Spolu s veřejnými a soukromými poskytovateli širokopásmového připojení, kteří budují přístupové sítě tzv. úseků poslední míle, tyto projekty značně zvýší přístup k vysokorychlostnímu širokopásmovému připojení. Některé projekty vytvářející přístupové sítě těchto úseků poslední míle jsou financovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

“Naše firma podniká v odvětví cestovního ruchu a provozuje hotel, restauraci a zážitkovou turistiku. Nacházíme se hluboko v řídko osídlené oblasti v nejsevernější části kraje Värmland a zajistit stabilní připojení k internetu je zde velmi náročné. S internetovým připojením a doručováním e-mailů máme pravidelně velké problémy, které trvají i několik dní. Každý výpadek připojení pro nás znamená finanční ztrátu, protože hosté, kteří chtějí rezervovat on-line, od nás nemohou získat odpověď. Při rezervaci naši zákazníci očekávají rychlou odezvu – a pokud ji nedostanou dostatečně rychle, vyberou si jiný cíl. Proto jsme teď rádi, že se naše firma nyní může připojit k vysokorychlostnímu internetu prostřednictvím sítě optických vláken financované z EFRR. Nejenže je to pro přežití naší firmy zcela nezbytné, ale navíc nám to celé podnikání teď hodně zjednoduší.”

Annika Jonsson, Långbergets Sporthotell AB

SLIM

Klastry mají v regionu Norra Mellansverige pro inovace a rozvoj podnikání zásadní význam. Region, který se skládá z krajů Värmland, Dalarna a Gävleborg, je domovem klastrů na světové úrovni v odvětvích, jako jsou technologie zpracování oceli a materiálů, lesnictví a cestovní ruch a nově také regionálních silných odvětví, jako jsou digitalizace a obnovitelné energie.

K vývoji tohoto klastru byl klíčem Projekt SLIM, který získal ocenění RegioStars (2007–2013). Zahrnoval 700 společností se 60 000 zaměstnanci a prostřednictvím 15 klastrů se zaměřil na podporu procesů pro klastry, měření na úrovni klastru a společnosti a na vzdělávání. Tento projekt vytvořil nové kontakty a podpořil vzájemnou důvěru mezi účastníky, čímž mimo jiné stimuloval míru růstu mezi zúčastněnými společnostmi. Součástí jádra projektu bylo také téma sociální udržitelnosti a udržitelnosti životního prostředí. Projekt například propagoval povědomí o rovnosti mezi muži a ženami jako způsob, jak překonat mezery v dovednostech v sektorech, kde tradičně dominují muži.

Během současného programového období několik projektů financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR)

“Pro mě osobně byl projekt SLIM ideálním úvodem do světa klastrů, když jsem jako vedoucí procesu přešla z podnikatelského sektoru do průmyslového IT klastru FindIT. Měla jsem možnost rychle porozumět ostatním klastrům v regionu a jejich oblastem excelence. Výsledkem byl také společný projekt s několika klastry a mnoho dalších společných aktivit.”

Britta Haag
Vedoucí procesu, FindIT

vedených klastry účastnicích se programu SLIM zapojuje stovky společností, které podporují inovace, internacionalizaci, rozvoj podnikání pro regionální transformaci a řešení sociální problematiky. Kromě toho všechny regiony a klastry pokračují ve spolupráci s programem SLIM v rámci projektu Inteligentní specializace EFRR v regionu Norra Mellansverige a přinášejí tak své zkušenosti s inteligentní specializací.

DALŠÍ INFORMACE

SLIM: <http://bit.ly/2hOEPfD>

SLIM (švédsky): <http://bit.ly/2xsOCpL>

ERDF – projekt NMS3 (švédsky): <http://bit.ly/2wXDzTR>

AKADEMIE GENDEROVÉ ROVNOSTI PRO MSP

Akademie genderové rovnosti pro MSP je tříletý projekt, který bude zahájen v září 2017. Vede jej Karlstadská univerzita a zahrnuje obce z celého kraje Värmland.

Cílem projektu je rozvíjet a uplatňovat poznatky o rovnosti mezi muži a ženami, procesech organizačních změn, začlenění rovnosti žen a mužů a normativních inovací pro zvýšení inovační kapacity, intenzity výzkumu a vývoje a růstu malých a středních podniků regionu.

Tento projekt má tři hlavní cíle: (i) vypracování koncepcí a praktických nástrojů, které mohou malé a střední podniky snadno a hospodárně rozvíjet v úsilí o začlenění rovnosti žen a mužů; (ii) rozvíjet a provozovat síť regionálních subjektů pro růst a podporu podnikání, jako jsou podnikové organizace, klastry, krajské správní rady, obce, obchodní komory a další klíčové subjekty a (iii) dále rozvíjet a podporovat akademii genderové rovnosti pro malé a střední podniky, zkoumat dopad společností pracujících se začleněním rovnosti žen a mužů a vypracovat model hodnocení.

Projekt je zaměřen na malé a střední podniky v průmyslových odvětvích, jako je papírenství, informační technologie a digitalizace a dále kreativní a kulturní odvětví, což jsou některá z nejvíce genderově segregovaných odvětví v kraji Värmland. Podle očekávaných výsledků budou společnosti rozvíjet své vnitřní procesy přijímání pracovníků, pracovní podmínky, pracovní prostředí a organizaci a také podnikovou kulturu s ohledem na rovnoprávnost mužů a žen, čímž zlepší přijímání a udržení svých pracovníků i pracovnic.

Dlouhodobým cílem je, aby se akademie genderové rovnosti stala zdrojem informací a centrem pro genderovou problematiku, otázky rovnosti mezi muži a ženami, inovace a růst ve spolupráci s regionálním a národním průmyslem pro malé a střední podniky.

VÝMĚNA ZNALOSTÍ, KTERÁ JE VÝHODNÁ PRO VŠECHNY

KTP, Knowledge Transfer Partnerships, je projekt výměny znalostí mezi malými a středními podniky (MSP) a akademií. Po dobu jednoho roku až dvou let je čerstvému absolventovi–akademikovi přidělena úloha vedoucího projektu KTP v malém nebo středním podniku, kde se stará o strategický rozvojový projekt. Tyto projekty mohou zahrnovat rozvoj nových trhů, nových produktů nebo nových procesů. Vedoucí projektu má podporu poradce v oboru podnikání a svého nadřízeného z akademie.

Projekt KTP řeší některé z hlavních problémů týkajících se růstu malých a středních podniků, jako je doba na rozvoj práce a financování a nábor správných kompetencí. Dosavadní výsledky projektu ukazují, že 75 % vedoucích projektů KTP dostalo u malého nebo středního podnikání trvalé zaměstnání.

DALŠÍ INFORMACE

Dalarnská univerzita: <http://www.du.se/ktp>

ROVNOST ŽEN A MUŽŮ – ZA VŠECH OKOLNOSTÍ SPRÁVNÍ JEDNOTKA KRAJE DALARNA

Rovnost žen a mužů byla identifikována jako klíčový faktor pro hospodářský růst a větší zaměstnanost. Správní jednotka kraje Dalarna vede tříletý projekt, který se nazývá Rovnost žen a mužů – za všech okolností. Tento projekt financovaný ESF se zaměřuje na potlačení genderové segregace na trhu práce a na zvýšení pracovních příležitostí žen na plný úvazek.

KIVO

V posledních letech se projekt financovaný z ESF, který vyvinul metodu KIVO (začlenění kvality do zdravotní a sociální péče), stal nástrojem pro zaměstnavatele, jehož cílem je uspokojit rychle rostoucí nedostatek zaměstnanců v odvětví péče. Metoda KIVO umožňuje rozšiřování náborové základny prostřednictvím systematické spolupráce, která zahrnuje osoby mimo pracovní trh. Zavedení pracovních míst, která podporují začlenění, je pro úspěch tohoto projektu klíčové a závisí na nástrojích pro aktivní začleňování, které jsou k dispozici nadřazeným za účelem dosažení udržitelného dlouhodobého sociálního rozvoje.

Systémová spolupráce KIVO zahrnuje zaměstnavatele, poskytovatele odborné přípravy, odborové svazy a služby zaměstnanosti. V rámci metody KIVO vzniklo devět možných kroků vedoucích od nezaměstnanosti k trvalému zaměstnání. Prvním krokem je zajištění toho, aby byl jedinec vhodný pro práci v sektoru

Cílovou skupinou jsou zvolení zástupci, zaměstnavatelé a zaměstnanci v osmi zúčastněných obcích. Prostřednictvím školení o rovnosti žen a mužů tento projekt do celé organizace přináší nové znalosti, metody a nástroje.

DALŠÍ INFORMACE

(švédsky): <http://bit.ly/2w3wYZj>

péče a aby měl skutečně zájem pracovat v tomto odvětví. Účastníci, kteří nemají zkušenosti s prací v oboru péče, mají příležitost absolvovat dvoutýdenní stáž, aby zjistili, zda jim práce vyhovuje. V nabídce jsou také učňovské a jazykové kurzy. Výsledkem je mnohem méně nedorozumění během spolupráce s jednotlivci, což zvyšuje pravděpodobnost, že ti, kterým je nabídnuta možnost učení na pracovišti, budou úspěšně pokračovat směrem k zaměstnání. Cílem je, aby se zaměstnavatelé aktivně podíleli na vytváření dovedností, které jejich organizace vyžaduje.

DALŠÍ INFORMACE

(švédsky):

<http://www.ya-delegationen.se/kivo-metoden/>

<http://bit.ly/2fiEnJR>

“Zpočátku jsem nechápal, proč je zapotřebí tak dlouhé přípravné období, když se mi ve studijním programu dařilo dobře. Během přípravného období jsem si ale uvědomil, že se v zaměstnání setkávám s mnoha slovy, kterým jsem úplně nerozuměl. Komunikace se staršími lidmi je velmi důležitá k tomu, aby se mohli cítit bezpečně a aby byli spokojeni se službami, které jim odvětví péče poskytuje. Po dokončení programu KIVO jsem si byl víc jistější svou úlohou v organizaci právě díky důkladné přípravě.”

Nawlbik Cen, účastník programu KIVO

ROVNÝ REGIONÁLNÍ RŮST A ROZVOJ 2016–2018, KRAJ GÄVLEBORG

Rovný regionální růst a rozvoj 2016–2018 je projekt vedený krajem Gävleborg a financovaným Švédskou agenturou pro hospodářský a regionální růst. Vychází z vnitrostátní strategie pro podporu podnikání za stejných podmínek. Hlavním cílem strategie je, aby jak ženy, tak muži – bez ohledu na etnický původ nebo věk – mohli využívat iniciativy a zdroje na podporu podnikání, jako jsou poradenství, pomoc při rozvoji podnikání, aktivity klastru a podnikatelských inkubátorů a financování za stejných podmínek. Výchozím bodem je předpoklad, že rozvoj rovných podmínek v rámci systému podpory podnikání přispěje k udržitelnému růstu a ke zvýšení konkurenceschopnosti v podnicích i regionech.

Kraj Gävleborg se zaměřuje na rozvoj rovného a regionálního rozvoje s intersekcionalním výchozím bodem, který zajistí stejné podmínky přispívající k sociálně udržitelnějšímu regionu.

Tohoto cíle bude dosaženo například: (i) strategií financování pro řízení a distribuci zdrojů pro regionální růst, která již byla vytvořena a zavedena; (ii) dokončením průzkumu o distribuci regionálních projektových fondů a přímé podpoře podnikání na základě pohlaví, země původu a oblasti podnikání; (iii) úsilím o zvýšení kvalifikace zaměřené na strategicky významné účastníky v oblasti rovnosti žen a mužů a (iv) zavedením regionálního procesu rozvoje a metodické podpory s cílem posílit využívání strukturálních fondů a fondů pro regionální růst.

DALŠÍ INFORMACE

Vnitrostátní strategie pro podporu podnikání za rovných podmínek 2015–2020: <http://bit.ly/2wmnQKB>
Rovný regionální růst a rozvoj (švédsky):
<http://bit.ly/2gYAMUY>

AKADEMIE PRO INTELIGENTNÍ SPECIALIZACI

Akademie pro inteligentní specializaci je nástrojem pro transformaci a obnovu soukromého a veřejného sektoru v kraji Värmland a pro rozvoj výzkumu a vzdělávání na Karlostadské univerzitě. Jejím cílem je využít výzkum ve prospěch průmyslu, krajské rady a obcí kraje Värmland a posílit výzkumné prostředí regionu. Očekává se, že vysoce kvalitní výzkum přinese univerzitě více externího financování.

Akademie bude podporovat a vytvářet silnější spolupráci mezi akademickou obcí, průmyslem a společností za účelem podpory výzkumu, ve kterém je inteligentní specializace jádrem obsahu. Základ akademie tvoří šest oblastí označených jako inteligentní specializace ve výzkumné a inovační strategii kraje Värmland pro inteligentní specializaci (VRIS3). Těchto šest oblastí tvoří: služby vytvářející hodnoty, lesní biohospodářství, digitalizace sociálních služeb, pokročilé výrobní a složité systémy, digitalizované zkušenosti přírody, kultury a míst a systémová řešení s fotovoltaickými zařízeními. Spojením výzkumu, inovací a vzdělání bude akademie připravovat studenty na Univerzitě Karlstad na práci, která povede rozvoj průmyslu v šesti prioritních oblastech kraje Värmland.

Akademie by měla posílit výzkumné prostředí regionu a přispět k: významným výzkumným a inovačním projektům, investicím, zvýšenému vývozu a hospodářskému růstu, založení společností, mezinárodním demo místům a zkušebním centrům a k politickému dopadu na podporu těchto šesti specializací.

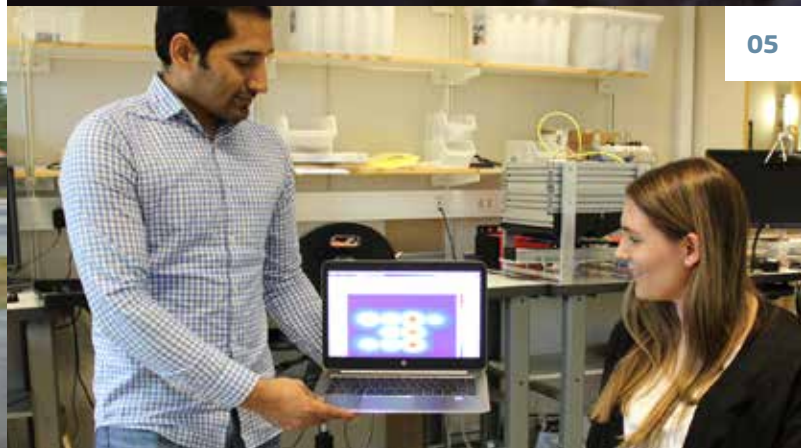
Ve své první fázi bude akademie, která je partnerstvím mezi Karlostadskou univerzitou a krajem Värmland, realizována jako projekt v letech 2016–2020. Do roku 2020 vynaloží kraj a univerzita na financování výzkumu přibližně 5 milionů EUR. Dodatečná podpora je očekávána od vnějších zdrojů, jako jsou národní finanční prostředky, program Horizont 2020 a Evropské strukturální a investiční fondy.

DALŠÍ INFORMACE

Karlostadská univerzita: <http://bit.ly/2eRPyIT>

ZACHYCENO FOTOAPARÁTEM

Švédsko je domovem silných aktérů a zúčastněných stran v oblasti výzkumu, inovací a inteligentní specializace s velkým potenciálem k podpoře regionálního růstu, konkurenceschopnosti a pracovních míst.

01 Projekt Mittstråket vyvíjí funkční a udržitelnou přeshraniční dopravní cestu pro cestující i zboží v regionu střední Norrland.

09

02 Cílem projektu BOOST je rozvíjet a prezentovat fyzické a virtuální prototypy pro udržitelné bydlení a stavby ze skla a dřeva.

03 Budování kapacit destinací ve švédském Laponsku rozvíjí cestovní ruch ve švédském Laponsku prostřednictvím sítí, budování strategických aliancí a stimulace vývoje produktů a inovací.

04 V rámci projektu Lopme Laante (Sami Land) se staví dva sámské tematické parky, které ilustrují roli sámského lidu ve společnosti a rozvoj regionu Härjedalen.

10

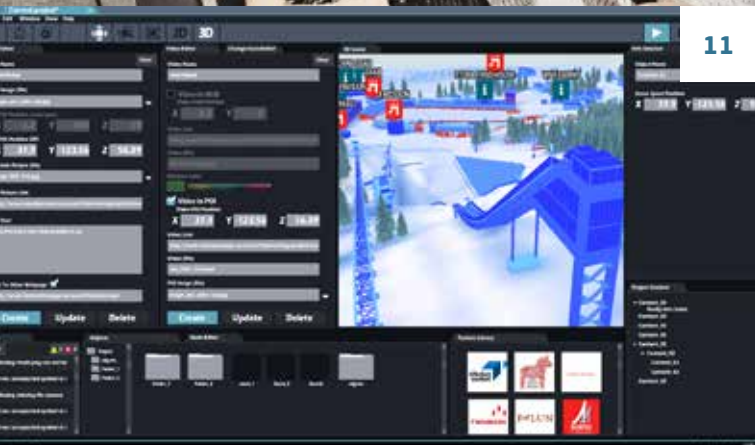

05 Výzkumní pracovníci z projektu SMART spolupracují s průmyslem na řešení výzkumných problémů týkajících se internetu věcí.

06 Bezpečnostní a zabezpečovací testovací aréna je projekt spolupráce, jehož cílem je vytvořit ze severního Švédska region s vedoucím postavením na poli výzkumu a vývoje v oblasti bezpečnosti.

07 Arena Grön Tillväxt podporuje nové myšlenky v ekologických inovacích, jako je například vývoj materiálu nahrazujícího plasty ve zdravotnictví.

11

08 Projekt SREss se podílí na zajištění infrastruktury pro výzkumné středisko European Spallation Source, které je vybudováno v regionu Skåne.

09 Projekt Framtidens soler I Östra Mellansverige se zaměřuje na zvýšení míry investic do solární energie v malých a středních podnicích ve východním a středním Švédsku.

10 V regionu Kronoberg rozvíjí projekt Step Two metodu pro stimulaci růstu malých podniků s podnikateli narozenými v zahraničí.

12

11 Cílem projektu Gamification of Dalarna je vytvořit technickou platformu, která využívá vývoj herní technologie k přilákání více návštěvníků do regionu.

12 Projekt VIRUS provozuje v kraji Gävleborg návštěvnické centrum na silnici pro elektrickou nákladní dopravu bez použití fosilních paliv, která je první svého druhu na světě.

Ze zkušenosti

Časopis *Panorama* vybral některé z upřímných ohlasů a postřehů od účastníků projektu a občanů, kteří měli užitek z politiky soudržnosti a regionálního financování ve všech aspektech každodenního života.

“Rozmanitost je normální, rozmanitost je přirozená... Cílem projektu „Rozmanitost pro děti“ je připravit děti a mládež na život v tolerantnější, otevřenější a soucitnější společnosti.”

Paul Jüttner, učitel
Diversity4Kids (DE)

“Li chce podporovat začlenění a umožnil mu to právě tento projekt. Spojuje politiky a občany s cílem vybudovat nízkouhlíkovou společnost.”

Teijo Liedes,
předseda Rady města Li
a sdružení na ochranu životního prostředí (FI)
Finalista cen RegioStars 2017: Inovativní
nízkouhlíkové veřejné služby

“Tento projekt nám pomáhá přesvědčit obce, pečovatelské služby, zdravotní pojišťovny, bytová družstva a – především – seniory a jejich příbuzné, že inteligentní technologie mohou být velkou součástí jejich řešení.”

Bettina Horster, ředitelka pro rozvoj podnikání,
VIVAI Software AG (DE)
Finalista cen RegioStars 2017: Síla inteligentních
služeb

“Inovativní projekty, které nejsou nutně ziskové, si také zaslouží evropské peníze. Projekty, jako je tento, by nikdy nebyl schopný spustit, protože by potřeboval mnohem větší návratnost investic. My pracujeme s lidmi, a proto je pro nás důležitá ta lidská návratnost. A když může Evropa financovat projekty, jejichž návratností je lidský faktor, to je opravdový úspěch.”

Sophie Desilly,
koordinátorka projektu Story2Work
Art2Work (BE)

“MAD je bruselskou platformou pro módu a design – jde o fantastický projekt, protože skutečně pomáhá návrhářům a tvůrcům v Bruselu rozvíjet své projekty a kariéry, a také jim nabízí skvělé místo pro prezentaci své práce.”

Silvia Martinelli, vedoucí komunikace projektu
MAD (BE)

“Společnost BEACON byla úspěšná v podpoře růstu podnikání, ke kterému by jinak nedošlo. Podniky zaznamenaly zvýšené tržby, vyvinuly nové produkty a procesy a vytvořily nová pracovní místa.”

Iain Donnison, ředitel projektu
Držitel ceny RegioStars 2014: BEACON (UK)

“Otevřené partnerství a transparentní činnosti jsou základem pro zvýšení vzájemné důvěry, pro inspiraci nových služeb a produktů pro lidi a pro vytváření trvalých vztahů a perspektiv.”

Irena Krivienėová
Generální ředitelka, Vilniuská univerzita, knihovnické
vědecké komunikační a informační centrum a ústřední
knihovna
Finalista cen RegioStars 2016: Jonvabalai (LT)

“Znalosti a kontakty získané během EWRC napříč hranicemi, regiony a kulturami na mě stále dělají obromný dojem. Právě zde se vytvářejí budoucí konsorcia, rozhoduje se zde o replikačních činnostech, dochází k výměně otázek a odpovědí, konají se spontánní obědy a co je nejdůležitější, vytváří se dlouhodobá přátelství – právě díky těmto faktorům je tato událost ódou EU na místní demokracii.”

Anya Margaret Baumová, generální ředitelka, The Keryx Group, Polsko

„Interreg Volunteer Youth“:

podpora přeshraniční spolupráce a solidarity

Evropský fond solidarity (EFS) je novou iniciativou Evropské unie, která mladým lidem vytváří příležitosti k dobrovolnické činnosti či práci na projektech ve své zemi i v zahraničí, které jsou prospěšné pro společnost a osoby v Evropě. Regionální politika EU se k iniciativě připojila a poskytla na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální programy a související projekty 1 milion EUR, aby umožnila přijmout dobrovolníky (občany EU ve věku od 18 do 30 let) na spolupráci od dvou do šesti měsíců. Cílem je podpořit a propagovat úspěchy programů a projektů Interreg a informovat o nich, ale i zvýšit povědomí o výhodách spolupráce napříč vnitřními hranicemi EU. Zde jsou výpovědi čtyř mladých dobrovolnic, které se zúčastnily iniciativy Interreg Volunteer Youth (IVY), již řídí Sdružení evropských příhraničních regionů.

Silvia a Laura jsou zpravodajky pro iniciativu Interreg ve společném sekretariátu ALCOTRA od 21. května 2017. Tohle jsou jejich dosavadní dojmy:

Jak říká Silvia, od samého začátku nemůžete odolat duchu spolupráce a vzájemné podpory týmu sekretariátu. „O lepším úvodu do přeshraniční spolupráce se mi ani nesnilo, zvláště protože jsem o této iniciativě předtím moc nevěděla. Nyní mám pocit, že jsem dobře informovaná a známá výhod, které mohou z této spolupráce evropské občany získat.“

Většina této pomoci, jako je obnovení historických budov nebo podpora hraničních zdravotnických zařízení, je pouze materiál, ale přidaná hodnota spočívá v tom, že se dvě země rozhodly

spojit své síly a pracovat ve společném projektu. Tato spolupráce uplatňuje myšlenku, že patříme k určitému území a máme společné občanství – to evropské. Podnícení této atmosféry, kdy se hranice považuje za místo setkávání, nikoli za překážku, a převzetí odpovědnosti za ni je možná jeden z nejdůležitějších úkolů, před nimiž teď evropské instituce a občané stojí.“

Silvia, Itálie

Laura vysvětluje, že dobrovolná práce zpravodajky projektu Interreg v Turíně byla pro ni příležitostí podpořit myšlenku, která jí byla vždy blízká: „Evropská unie a výhody pro její občany. Jsem Francouzka s kořeny v Itálii, a tak jsem byla zvědavá,

jaké to bude pracovat v centru spolupráce mezi těmito dvěma zeměmi. Je to skvělá zkušenost, která mi umožňuje dobře pochopit, jak EU podporuje regiony v rozvoji společných přeshraničních řešení.

„Je to skvělá zkušenost, která mi umožňuje dobře pochopit, jak EU podporuje regiony v rozvoji společných přeshraničních řešení.“

Měla jsem několik příležitostí k setkání s vedoucími projektů financovaných tímto programem a vidět jejich činnosti a výsledky přímo na místě. Objevila jsem projekty, které se zabývaly problémy na obou stranách hranice, jako je boj proti vyliďování v horských oblastech, zhodnocení kulturního a přírodního dědictví a lepší prevence přírodních nebezpečí.“

Laura, Francie

Díky svěžímu přístupu iniciativy IVY mají Laura i Silvia pocit, že přispívají k podpoře občanské angažovanosti a prohloubení pocitu sounáležitosti s Evropskou unií. Iniciativa IVY jim umožnila vnést nového ducha do nástroje, který existuje již více než 27 let, na což jsou velmi pyšné.

Práce na budoucnosti bez hranic

„No nevím, ale ti Němci mají docela dobrý vkus, co se týče hudby!“ To je komentář nizozemského studenta střední školy, který vystihuje jádro projektu, kterého se účastníme jako dobrovolníci.

Tento projekt se nazývá „Nachbarsprache & buurcultuur“, což jsou německá a nizozemská slova pro „sousedský jazyk“ a „sousedská kultura“. Pomocí výměnných programů mají studenti středních škol možnost přijít do kontaktu se svými vrstevníky na druhé straně hranic. To pomáhá snížit bariéry, aby si mohli uvědomit neomezené možnosti budoucího studia, práce nebo života, které druhá země poskytuje. Porozumění, že „ten druhý“ není tak jiný, je prvním krokem celého procesu.

Univerzitu Radboud Nijmegen (Nizozemsko) a Univerzitu Duisburg-Essen (Německo) od sebe dělí pouze 100 kilometrů a hranice a nedávno zahájily společný projekt. Jako studenti ve dvoustranném magisterském programu „Evropská studia: nizozemsko-německá studia“ si oba dobře uvědomujeme důležitost překračování evropských hranic a minimalizace jejich dopadu. Náš profesor Paul Sars, který je koordinátorem projektu na nizozemské straně, nám dal příležitost také přispět.

„Máte tři měsíce prázdnin mezi semestry,“ řekl. „Proč se nepřidáte do našeho týmu a nezískáte nějaké zkušenosti pro vaši budoucí práci?“ a tak nám zařídil kancelář v šestém patře s krásným výhledem a spojil nás s iniciativou IVY. Abychom získali představu o projektu, jeli jsme do některých ze zúčastněných škol a pozorovali průběh výměnných programů. Viděli jsme na vlastní oči, jaký pozitivní dopad mohou výměny studentů mít. Díky sociálním sítím a vlogům teď studenti více než kdy jindy sdílejí stejné zájmy a mládežnickou kulturu. A když vidíte, jak si tu podobnost začínají uvědomovat, to je skvělý pocit!

Nedílnou částí naší práce je dát studentům možnost sdílet své zkušenosti se svým prostředím. Pomáháme jim se psaním příspěvků na blog, ve kterých se mohou zaměřit na svůj osobní pohled na výměnný program. Zorganizovali jsme „dočasné převzetí“ na Instagramu, což jim umožňuje vyjádřit se v dobře známém prostředí.

Abychom v pohraničí vytvořili publicitu, píšeme také tiskové zprávy a zveme místní a regionální novináře. Vytvořili jsme platformu na sociálních médiích, kde sdílíme obsah získaný od studentů a pozornost médií, takže si studenti i obyvatelé pohraničního regionu mohou více uvědomit, jak velké možnosti ta druhá země má.

A navíc jsme objevili náš skrytý talent, což je tvorba letáků, plakátů a šablon. Dokonce nám byl svěřen i návrh loga projektu. Celý tým nám zkrátka dává hodně volnosti a zodpovědnosti, díky čemuž je celá spolupráce s iniciativou IVY moc příjemná!

Xander a Yonec, Nizozemsko

DALŠÍ INFORMACE

https://europa.eu/youth/Solidarity_cs
<https://www.interregyouth.com/>

PŘÍHRANIČNÍ REGIONY OPATŘENÍ PRO POSÍLENÍ RŮSTU A PRACOVNÍCH MÍST

Jednotný trh a volnost pohybu patří mezi práva EU. Občané jsou rádi, že se mohou stěhovat, mohou pracovat, studovat nebo využívat služby v dalších zemích EU. Tato práva jsou důležitá zejména pro **příhraniční obce**.

V těchto regionech žije **každý třetí** Evropan – **150 milionů lidí**.

2 miliony občanů EU patří mezi **příhraniční pracovníky nebo studenty** – za prací nebo studiem jezdí **denně nebo týdně** přes hranice.

Mělo by se jednat o hladký a snadný proces.
Pro mnoho lidí to tak ale není.

Odlišné **vnitrostátní právní předpisy a správní postupy** brání v přístupu k práci, vzdělání, službám záchranného systému, podnikání, místní veřejné dopravě a zdravotní péči.

Odstranění pouhé **pětiny** všech překážek by mohlo mít za následek:

HDP +2 % v příhraničních regionech

1 milion nových pracovních míst

Na tyto výzvy se zaměří následujících 10 opatření.

Vznik „**koordináčního týmu pro příhraniční regiony**“ v rámci Komise usnadní a podpoří jejich provádění.

prohloubení spolupráce a výměn

elektronická správa umožňující přeshraniční veřejnou správu

vylepšení legislativního procesu

poskytování spolehlivých a srozumitelných informací a pomoci

podpora přeshraniční zaměstnanosti

podpora větší nabídky zdravotnických zařízení

podpora příhraniční mnohojazyčnosti

promyšlení právního a finančního rámce pro spolupráci

usnadnění přeshraniční dostupnosti

získávání znalostí pro lepší rozhodování

28 zemí EU společně s Norskem, Švýcarskem a Lichtenštejnskem sdílí téměř **40 pozemních hranic** s více než **440 regiony**, které se rozkládají přinejmenším na jedné straně hranice.

“*Příhraniční regiony jsou nezbytné pro růst Evropy. Vzhledem k tomu, že tam vzniká více než čtvrtina HDP EU, se jedná o zlatý důl příležitostí.*”

Komisařka pro regionální politiku Corina Crețuová

DATA POINT: 4 – OTEVŘENÁ DATOVÁ PLATFORMA

MÁTE NĚJAKOU OTÁZKU, KTEROU BYSTE CHTĚLI ŘEŠIT V BUDOUCÍCH PŘÍSPĚVCÍCH V RUBRICE DATA POINT V ČASOPISU PANORAMA?

EXISTUJE NĚJAKÁ DATOVÁ SADA, KTEROU BYCHOM MĚLI UMÍSTIT DO OTEVŘENÉ DATOVÉ PLATFORMY PRO ESI FONDY?

POKUD ANO, NAPIŠTE NÁM E-MAIL: REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

Regionální investice z ptačí perspektivy

EU poskytuje 454 miliard EUR na investice prostřednictvím evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) do víceletého finančního rámce (VFR) na období 2014–2020. Jak si stojíme, pokud jde o platby EU v polovině programovacího období?

Zatímco investice jsou spojeny s regionálním rozvojem a hlubší soudržností, veřejné peníze jsou důležitým katalyzátorem. Aby občané mohli sledovat finanční prostředky evropských daňových poplatníků, které jsou dány k dispozici v příslušném regionu a zemi, je EU připravena nabídnout jim 360° přehled o zdrojích z ptačí perspektivy v reálném čase (denně).

Roční výhled ESIF

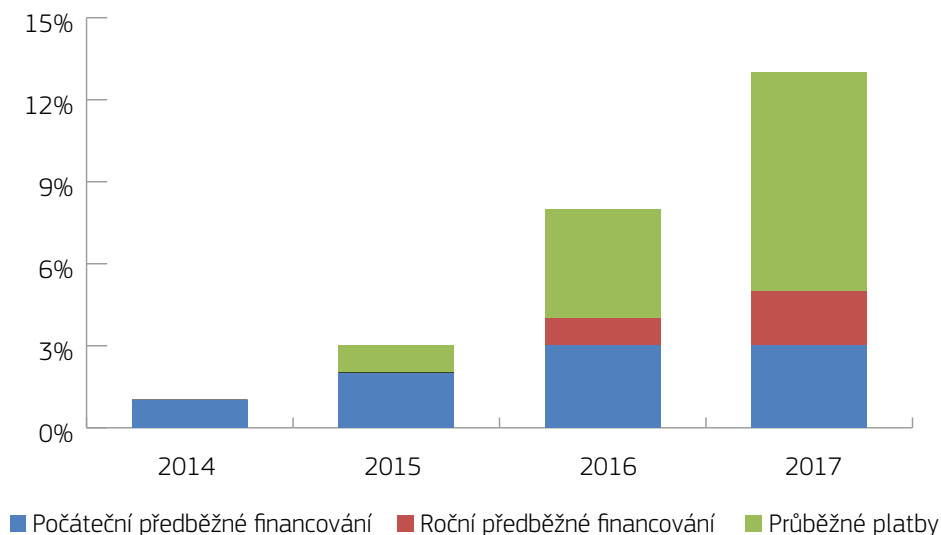
Analýza víceletého finančního rámce pro období 2014–2020 z hlediska plateb EU ukazuje, že u všech fondů v rámci evrop-

ských strukturálních a investičních fondů přetrvává trend z předchozích programových období. Programy začínají svou cestou za finanční podpory z přijatých záloh, tentokrát v prvních třech letech (počáteční předběžné financování) a později vykáží Komisi výdaje na zajištění úhrady (průběžné platby).

Vlivem dopadů na hospodářství EU způsobených minulými finančními krizemi se Unie rozhodla v členských státech zvýšit svou předem podporovanou investici formou hotovostních vkladů, a to i prostřednictvím dalších záloh (roční předběžné financování). Toto opatření je k dispozici každý rok mezi roky 2016 a 2023. Délka trvání každého ročního předběžného financování je jeden účetní rok, během kterého musí členské státy zálohu pokrýt výdaji, které Komisi vykáží, a implicitně si ji ponechají jako průběžnou platbu. V opačném případě Komise tuto částku odebere, aniž by bylo dotčeno přidělení dotyčného členského státu.

Níže uvedené časové řady uvádějí tyto tři typy plateb na kumulativním základě pro všechny ESI fondy, které vykazují finanční plnění ve výši 13 % ke konci srpna 2017.

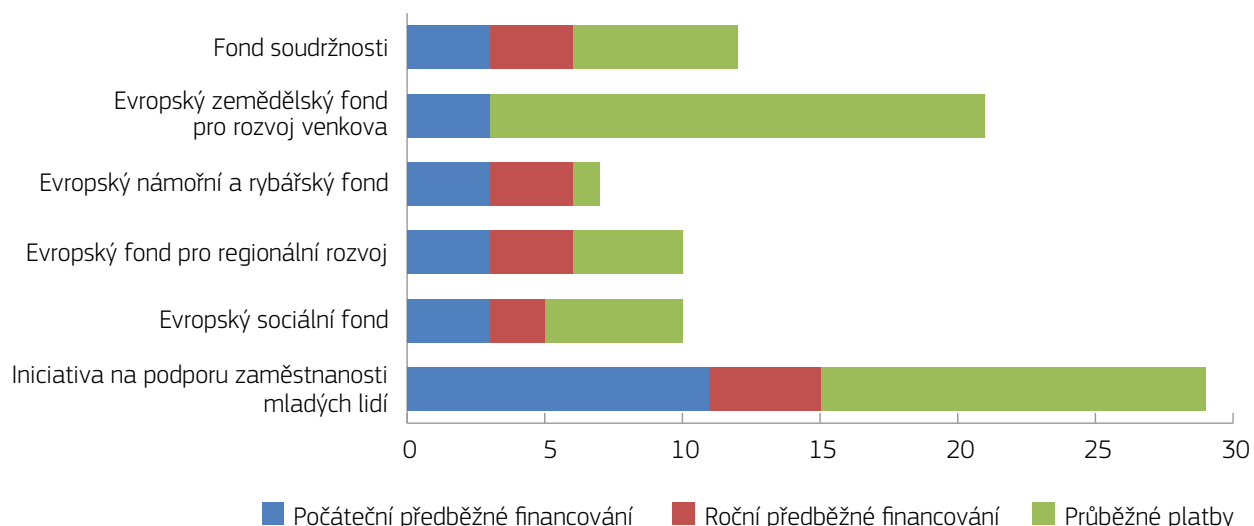
Celkové platby EU všech ESI fondů

Více než polovina všech finančních prostředků EU je spravována prostřednictvím fondů ESI (tj. 454 miliard EUR), z nichž velká část je rozdělována přes Evropský fond pro regionální rozvoj (196 miliard EUR) na podporu vyváženého rozvoje a posílení společné prosperity v 276 regionech EU. Z finančních prostředků, které jsou v rámci EFRR k dispozici, se do konce srpna 2017 spotřebovalo 9 % na činnosti podporující zaměstnanost, růst a investice.

Nejvzdálenější nebo severní řídce osídlené regiony se také posuzují individuálně a vykazují značný pokrok, pokud jde o finanční plnění, přičemž 11 % jejich přidělení ve výši 2 miliard EUR bylo spotřebováno do konce srpna 2017. Zbývající část prostředků přidělených z EFRR, tj. 9 miliard EUR, se uplatňuje prostřednictvím programů INTERREG, v rámci nichž regiony a členské státy spolupracují přes hranice.

Celkové kumulativní platby EU podle fondu

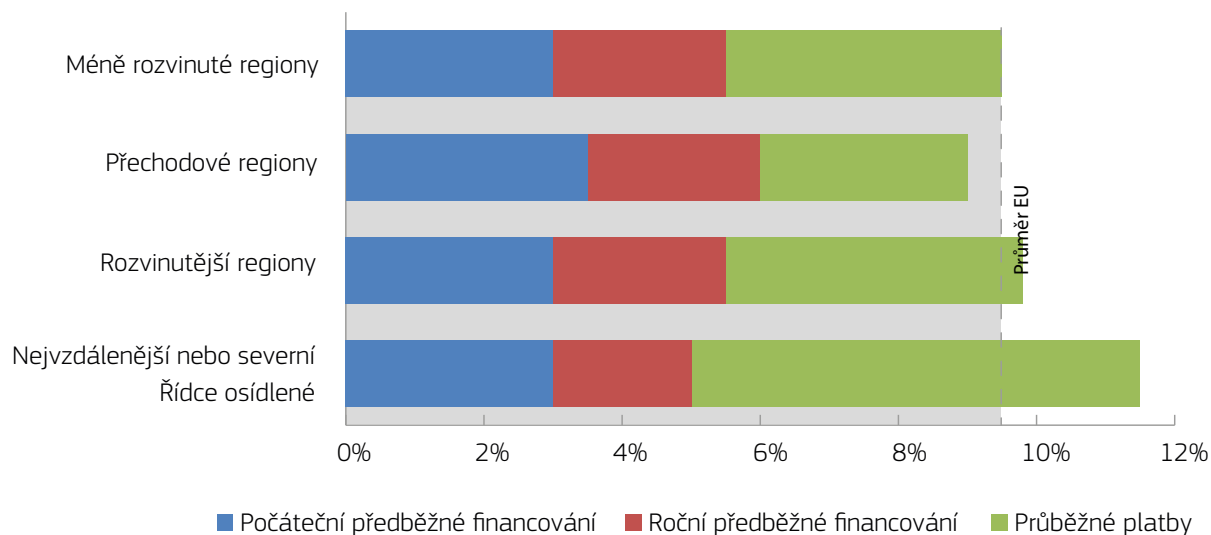

Zaměřeno na EFRR: jak se nám daří?

Díky značnému důrazu na regiony EU je příběh programů EFRR na období 2014–2020 založen na kategorizaci regionů EU na tři hlavní typy: méně rozvinuté regiony, které získaly za sedmileté období 129 miliard EUR, přechodové regiony s 24 miliardami EUR a rozvinutější regiony, které získaly 32 miliard EUR.

Při porovnání výkonu členských států, pokud jde o výdaje vykázané Komisi, lze na jedné straně usoudit, že velká většina má tendenci maximalizovat využití dostupných finančních prostředků tím, že žádá o úhradu nákladů od Komise, přičemž ke konci srpna 2017 vede Finsko.

Celkové kumulativní platby EU podle kategorie regionu: Evropský fond pro regionální rozvoj

Na druhé straně je vidět, že některé členské státy se rozhodly rozšířit využívání záloh a zpozdit možnost získání náhrad. S ohledem na tento trend zavádí Komise rozpočtovou kázeň tím, že ukládá využívání přidělených prostředků EU nejpozději do konce třetího roku počínaje okamžikem jejich zpřístupnění (tzv. „pravidlo N + 3 uvolňování finančních prostředků“), jinak o ně členský stát přijde.

S ohledem na blížící se VFR pro období po roce 2020 se objevuje nové motto: znalosti posilují možnosti občanů. Každého občana

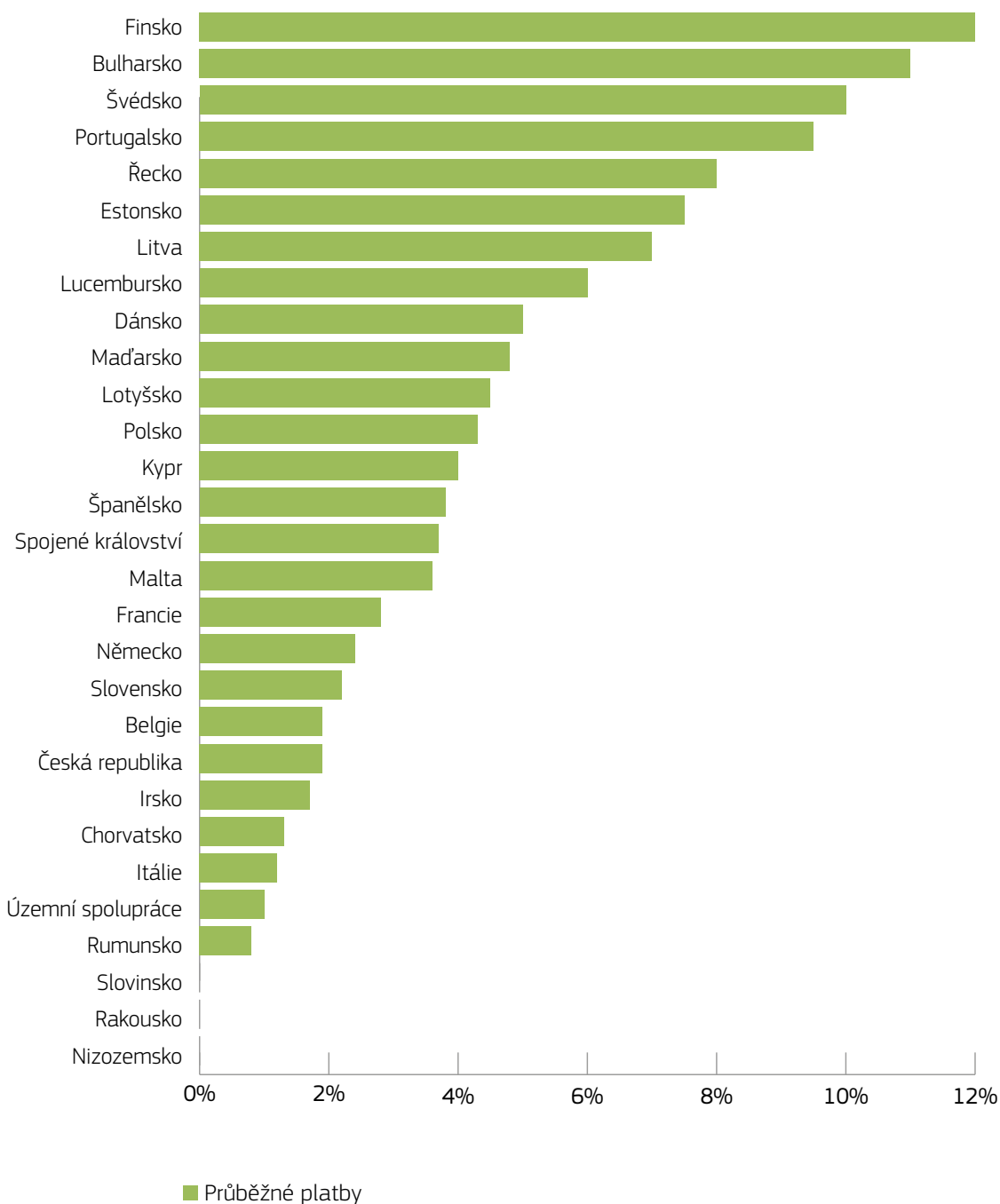
zveřejněme, aby sledoval využívání finančních prostředků EU, vytvořil si přesný názor a zapojil se do debat o budoucnosti Evropy.

Chcete zjistit, jak si stojí váš region a stát, pokud jde o přijaté platby EU? ■

DALŠÍ INFORMACE

Využijte naše nově aktualizované datové sady a přizpůsobte si vlastní grafy na adrese: <http://bit.ly/2wUf3nA>

Celkové kumulativní platby EU podle členského státu

PROJEKTY

BEZPEČNÝ PŘÍSTAV PRO LODĚ NA CESTĚ DO PORTA

**INVESTICE CELKEM:
45 541 041 EUR**

**PŘÍSPĚVEK EU:
25 495 826 EUR**

Nově postavená budova terminálu pro výletní lodě zvyšuje průplav do severní části Portugalska pro luxusní linky, což podporuje cestovní ruch a hospodářský růst v regionu. Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) financoval projekt umožňující přístavu pojmout větší výletní lodě.

Porto – druhé největší město Portugalska, které se nachází poblíž pobřeží na řece Douro – je turisticky vyhledávaným místem. Navzdory pobřežní poloze však byl v minulosti odepřen přístup mezinárodním luxusním zaoceánským lodím, protože je zařízení přístavu v Leixões nebylo schopno pojmout.

Projekt financovaný z EFRR se vyvíjel od myšlenky, že v případě modernizace zařízení v přístavu Leixões by mohli do Porta začít proudit cestující z velkých výletních lodí. Od výstavby nového přístaviště s terminály pro výletní lodě zaznamenal cestovní ruch v regionu kolem města Porto nárůst návštěvníků.

Ve tvaru lodi

Díky výstavbě nové budovy vzniklo 210 pracovních míst a místní komunita získala ještě více, protože terminál je nyní domovem Centra pro námořní vědu a technologie Portské univerzity. Univerzitní zařízení zahrnují laboratoře, školku pro mořské organismy a vivária pro udržování mořských živočichů a rostlin.

Přístav Leixões je strategickým nejzápadnějším střediskem koridoru základních sítí transevropské dopravní sítě (TEN-T), která je součástí klíčové iniciativy EU v oblasti nadnárodních dopravních cest.

Moderní bílá budova, kterou navrhl architekt Luis Pedro Silva, je ve tvaru trupu lodi a klene se 800 metrů od pobřeží, se již stala architektonickým orientačním bodem regionu. K přístavišti bylo přistaveno přístavní molo, které vyhovuje větším výletním lodím o délce až 300 metrů, spolu s přístavištěm, které je vybaveno 170 novými kotvišti speciálně upravenými pro dlouhé zaoceánské lodě. Stávající vnější přístavní stěna byla prodloužena na průměr 600 metrů a mořské dno bylo sníženo až na hloubku 10 metrů. Říční/námořní přístaviště bylo také speciálně upraveno pro menší plavidla, která se s turisty vydávají na krátké výlety po řece Douro.

Evropská komise do financování výstavby terminálu a připojeného přístaviště a zařízení investovala 25 milionů EUR, 45 % z celkového rozpočtu, který byl 57 milionů EUR. Od otevření se výrazně zvýšil počet výletních lodí a cestujících v oblasti a zavítala sem i některá z nejluxusnějších plavidel na světě, což výrazně posílilo turistický ruch v Portugalsku. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://bit.ly/2xhSBoe>

PROJEKTY

INTERAKCE STŘEVNÍCH BUNĚK POD MIKROSKOPEM

**INVESTICE CELKEM:
5 160 086 EUR**

**PŘÍSPĚVEK EU:
2 580 043 EUR**

Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje výzkumný klastr Alimentary Glycoscience Research Cluster (AGRC) v irském Galway, který zkoumá, jak naše vnitřnosti reagují na škodlivé a neškodné organismy. Toto společné úsilí je prvním krokem směrem k vývoji nových léčiv pro zlepšení zdraví střev.

Irsko směřuje ke špičce nového vývoje na relativně novém poli výzkumu polysacharidů. Tato nová disciplína se zaměřuje na roli komplexních sacharidů v interakci se škodlivými i neškodnými bakteriemi. Vztahy mezi střevními bakteriemi ovlivňují rakoviny, mikrobiální infekce a zánětlivá onemocnění, a proto je tento výzkum velmi důležitý. Výsledky z tohoto klastru by měly být zdrojem informací potřebných k vývoji nových léčiv, preventivních opatření a diagnostických metod.

Spojením vědeckých kapacit z řady oborů – mikrobiologů, vědců z oboru výpočetní techniky a chemiků spolu s vědci zabývajícími se přímo studiem polysacharidů – se AGRC snaží stavět na odborném základu vědy o polysacharidech, který již byl v Irsku položen. Pokroky v tomto odvětví přispějí k již tak silnému výzkumnému profilu země v oblasti zdraví zažívacího traktu, terapie kmenovými buňkami, rakoviny a imunologie.

Výsledky by mohly mít také vliv i na vývoj léků a terapií u infekčních onemocnění, která nejsou spojena se střevními chorobami, jelikož výzkumníci odhalili obecné údaje o chování patogenů a reakcích buněk, které lze aplikovat i na jiné systémy těla.

Inteligentní přístup

AGRC se nejprve zaměří na reakce střevních buněk na infiltraci škodlivými a neškodnými organismy, a poté vyvine nové platformy pro analýzu glykanů pro další výzkum. Dále vytváří partnerství mezi vědci a inženýry z akademického prostředí a průmyslu a kombinuje různé dovednosti a zkušenosti, které mohou podpořit rozvoj technologií a inovací.

Očekává se, že tento výzkum bude mít významný obchodní dopad na farmaceutické, bioanalytické, mlékárenské a potravinářské odvětví, což přispěje k růstu ekonomiky Irska.

V souladu s vnitrostátní inovační strategií a díky příspěvku k „inteligentní ekonomice“ je AGRC jedním z irských strategických výzkumných klastrů, specializovaných odborných center, která se nacházejí po celé zemi. Irská nadace pro investice do vědeckého a inženýrského výzkumu – Science Foundation Ireland – podporuje založení těchto klastrů pro řešení klíčových otázek výzkumu ve specifických oblastech, podporu rozvoje technologických společností v Irsku a přispění k celkové irské ekonomice.

Pokroky, ke kterým doposud na poli vědy o polysacharidech došlo, vedly ke zjištění významu glykomiky na zlepšování zdraví střev. Cílem tohoto klastru je zejména poskytovat stavební kameny dalším vlnám diagnostiky a vývoje léčebných postupů, které umožní v budoucnosti přístup k lékům pacientům s rakovinou, se zánětlivými onemocněními nebo s mikrobiálními infekcemi. ■

DALŠÍ INFORMACE

<http://www.agrc.ie/>

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

18.–19. ŘÍJNA 2017

Budapešť (HU)

6. výroční fórum EUSDR

23.–24. LISTOPADU 2017

Mnichov (DE)

Výroční fórum EUSALP

27.–29. LISTOPADU 2017

Rotterdam (NL)

Fórum měst

Více informací o těchto událostech lze nalézt na stránkách Inforegio v oddílu Agenda:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/newsroom/events/

PRÁVNÍ INFORMACE

Evropská komise a žádná osoba vystupující jejím jménem není zodpovědná za využití níže uvedených informací

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2017

PDF: ISSN 1725-8197

Opakované použití povoleno pod podmínkou uvedení zdroje.

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí 2011/833/EU (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39).

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EU nemá autorské právo, je nutné získat svolení přímo od držitelů autorských práv.

Tento časopis je tištěn v angličtině, francouzštině, němčině, bulharštině, řečtině, španělštině, italštině, polštině a rumunštině na recyklovaném papíře. Je k dispozici on-line ve 22 jazycích na adrese: http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/information/publications/panorama-magazine/

Uzávěrka obsahu tohoto vydání proběhla v září 2017.

© Evropská unie, 2017

Printed in Belgium

FOTOGRAFIE (STR.):

Obálka: © Shutterstock – Mikael Hjerpe

Strany 4, 5: © Evropská unie

Strana 6: © Evropská unie

Strana 8: © Portugalsko, Ministerstvo plánování a infrastruktury

Strana 9: © Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj

Strana 10: © Lotyšsko, Ministerstvo financí

Strana 11: © Německo, Bavorské státní ministerstvo pro evropské záležitosti a regionální vztahy

Strana 12: © Regionální rada Vlastního Finska

Strana 13: © Korutany, Rakousko

Strana 13: © CEMR

Strana 14: © Confindustria

Strana 15: © Housing Europe

Strana 16: © Evropská unie

Strana 18: © Biopark

Strana 18: © Region Västra Göteland, Švédsko

Strana 19: © Pixabay

Strana 20: © Kansens voor West

Strana 21: © DEV'UP Centre-Val de Loire

Strana 22: © MOT

Strana 23: © Kacper Kowalski

Strana 24: © European Commission

Strana 27: © European Commission

Strana 33: © Øyvind Lund/Region Värmland

Strana 34: © Švédský region Norra Mellansverige

Strana 42: Fotografie 4 © Klas Fritzon; fotografie 6 ©

European CBRNE Center, Univerzita Umeå, Švédsko;

fotografie 7 © Carina Sundqvist

Strana 43: Fotografie 8 © Perry Nordeng/ESS

Strana 44: Fotografie Teijo Liedes © Antti Leinonen

Strana 45: Fotografie Silvia Martinelli © MAD

Strany 46, 47: © Evropská unie

Strana 53: © Portos do Douro e Leixões

Strana 54: © Jared Q. Gerlach

ZŮSTAŇTE VE SPOJENÍ

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyregion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

■ Úřad pro publikace

Evropská komise
Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku
Kommunikace – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu